

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 283-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

6-banabos példát sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóléte ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: A párbaj alkonya.
- A képviselőház ülése.
- A kiszabadult fenevadak.
- Élet-halál harc egy orvvadászsal.
- A budapesti szerb alkonul megszökött.
- Egyesség a Gutzjahr-Pachta ügyben.
- Kecskeméthy és az aradi orvosok.
- A kisjenői mandátum sorsa.
- A párbajellenes mozgalom.
- Ingyen kenyér!
- Tenner Lajos jubileuma.
- A Dreyfus-ügyből — Labori-ügy.
- A német tisztoknak tilos a párbaj.
- Tárca: Az utolsó percek. Irta: Szomaházy I.
- Régény-Csarnok: A karvalyek vére. Irta: Theuriel André.

A párbaj alkonya.

Arad, december 9.

Ha a jelek nem csálnak, a párbajmániának nemsokára vége lesz. Sőt meg lehet jósolni azt is, hogy a párbajmániával együtt, a mely már annyi rémületet okozott és annyi tragédiának kiinduló pontja volt, maga a párbaj is el fog tűnni a föld színéről és úgy fognak visszatekinteni rá, mint kísértetre, a melyet oly nehéz volt visszaüzni oda, a honnan származott: a sötétségbe.

El fognak tűnni a vivótermek, a párbaj-smokkok, a spadasszinok és a stenkerrek mindentéle fajtái, a kiknek semmiféle

más kvalifikációi nem voltak, csak az, hogy hetykén bele tudtak kötni mindenkibe, és a ki meg nem lapult előttük, azokat pisztolylyal, karddal ugyancsak megfenyegették vagy megvagdalták, megsebesítették. Nyilvános szerepléseket szabadon, igaz mérték és igazság szerint meg lehet bírálni s az igazságot nem lehet löfegyverrel vagy sebző karddal megfélemlíteni. A spadasszin-exisztenciák is lassankint meg fognak gyérülni, ami szintén megbecsülhetlen előnye a párbajellenes mozgalomnak.

De mindennél becsesebb az, hogy az emberanyagot ezután, ha az igazak óhaj-tása meg fog valósulni, nagyobb mértékben fogják megbecsülni. Nemcsak az emberek testi épségét és életét értjük ezalatt, hanem ami ennél minden körülmények között becsesebb: az emberek becsületét és becsületérzését is. Nagyon téves volt eddig a sértett becsület reperálásának gyakorlata. Valaki elkövethetett mindent, ami a köztisztesség ellen való volt. Botlásai rakásra halmozódtak. Ekkor, a mikor már a mérték majdnem betelt, belekötött egy igazi gavallérba, azt úgy megsértette, hogy az illető az uralkodó formák kényszerűsége alatt kénytelen volt megverekedni vele és, ime, a becsület az egész vonalon reperálva volt. Minden előbbi inkorrektégeit ez a párviadal rehabilitálta.

Mindezt még súlyosította az a körülmény, hogy akit feltűnési viszketeg bántott, aki hirtelen fel akart tűnni, az csak néhány párviadalt vívott s azokat nyilvánosságra hozta, s hire meg volt állapítva.

Mindez — ismételjük — meg fog szünni, ha sikerül a párbajellenes mozgalmat győzelemre vinni. És minden jel arra mutat, hogy a mit a demokrácia, a szocializmus már régóta óhajt és hirdet, az meg fog valósulni. Franciaországban, Németországban és a szomszédos Ausztriában parallel megindult a mozgalom a párbaj ellen és pedig oly vehemenciával, hogy a nyomás okvetlenül elérkezik a hadsereghez és a törvényhozáshoz, a melyek, magukévá tévén az eszmét, meg fogják szüntetni a párbajt. Németországban a párbaj-ellenes mozgalom élén a császár áll, Franciaországban a törvényhozás legbefolyásosabb tagjai, Ausztriában a legelőkelőbb diplomaták és politikusok.

Nálunk Magyarországon a hangulat minden rétegben kedvez a párbaj-ellenes mozgalomnak. A sajtó, mint a közvélemény letéteményese, egyhangulag csatlakozik a mozgalomhoz. Belátták végre, hogy a huszadik század nem ragaszkodhatik tovább egy középkori intézményhez, a melynek kárhózatossága, átkos következményei vannak és az ököljogot képviseli a felvilágosodás századában. Semmi egyéb-

TÁRCA

Az utolsó percek.

Irta: Szomaházy István.

Ma reggel, alig hogy az öltözködéssel készen voltam, a szobaleány egy névjegyvel hozott be a szobába, melyen ez a név állott, Harkay Sándor. A névjegy tulajdonosa régi barátom, amolyan félbolond ideg-ember, aki néha forgószél módjára viharzik be hozzánk, hogy kétségbeesésének könyeit családi tűzhelyünkön elszírja. Minden második napon összevész a feleségével, kijelenti, hogy szerető hitves helyett a Kárpátok legridegebb kőszikláját csatolta az oldalához, s kipanaszkodván magát, bánatos kedélyvilággal tér vissza az asszonyhoz, aki életét, mint a saját bevallásai alapján pontosan kiszámítottuk, már körülbelül háromszáz esztendővel megrövidítette. Sejtettük, hogy most is zivatar dühöng a Harkay-ház fölött, s azért kíváncsian jöndulatu részvétellel tettük le kezünkön a kávécsészét.

— Mi ég? — kérdeztem boldogtalan barátomtól, mikor a szoba küszöbét átlépte.

Harkay kétségbeesve intett, aztán egy öszegyürt levelet dobott szó nélkül az asztalra.

— Olvasd, — szólott mélabusan.

A levél a felesége írása volt, s szó szerint így hangzott:

„Kedves barátom! Ne várjon többé vissza; mindörökké istenhozzádot mondom magának. Maga is befogja látni, hogy így jobb, hiszen nem értettük meg egymást, nem is fogjuk sohasem. Felejtsem el, aki annyiszor megszorítottam, s bocsása meg, amit öt év alatt vétettem magának. Volt felesége — Vilma.”

Mikor kaptad ezt a levelet? — kérdeztem Harkaytól.

— Egy félórával ezelőtt.

— És honnan?

— Iharos-Berényből, a szülei házából, ahova az a kigyó szombaton reggel elutazott. Ugy beszéltük meg, hogy csak két hétre látogat haza, — és ime, most itt ez a hazug levél. Mert e levél minden sora ép oly hazug, mint a milyen ő, amióta a világra megszületett.

Vigasztaltuk, hogy talán így jobb, hogy a rossz házasságnál a pokol se lehet rosszabb, a feleségem kalácsos és friss vajjal kínálta, de az elhagyott férjen nem igen fogott a szép szó.

— Igen csalódtok, ha azt gondoljátok, hogy vigaszra van szükségem. Nem az asszony miatt busulok — nálamnál jobban senkise tudja, hogy méltatlan hozzám — hanem szeretném a falba csapni a fejemet, a mért megint ilyen otrombán felültem neki.

— Hogy ültél föl?

— Nem tudom, meg fogtok-e egész tisztán érteni, ha azt mondom, hogy a jóságával és a gyöngédségével ültetett föl... Tudjátok, hogy öt teljes év óta valóságos irtóháború az életünk. Sorjában kiirtottuk egymás szívéből mindazt a sok iluziót, a mit a nászutunkra magukkal vittünk s az egykori, pusztító tűzből nem igen maradt meg más a szívünkben, mint egy sereg keserűség és gyűlölet... A bandita gyanakodásával és rosszszeműségével kémlelődnék öt év óta egymás ellen s az volt a legdiadalmasabb napunk amikor egymásról a legtöbb gátságot fölfedeztük... Így élünk teljes hatvan hónap óta és a bölcs társadalom ezt nevezi szerelmi frigy-kötésnek...

Komorán bölintott néhányszor a fejével, aztán szenvedélyesen folytatta:

— Már akárhányszor azon a ponton álltam, hogy szakítok vele, de mindig közbejött valami, ami a végleges válást elhalasztotta... (Az ember néha okatlanul elgyöngül, ha szép asszony a felesége.) Most egy hónapja aztán konok határozat érlelődött meg bennem; a fájo sebet könnyörtelenül ki kell vágni, hogy a szervezet meggyógyuljon. Légy férfi, szóljam magamhoz és egy este hideg tárgyilagossággal tekintetem végig a legutóbbi öt esztendőn: a veszekedések, félreértések, pörpatvarok, keserűségek e végtelen és vigasz nélkül való sorozatán. Egyszerre mondhatatlan düh fogott el a bájos nő iránt, akit a gonosz végzet mellém rendelt; tisztában voltam vele,

re nincs már szükség, csak arra, hogy a király tanácsosai javasolják a királynak a páros viaskodás megszüntetését és akkor egyszerre letűnik a napirendről a pár-baj és a társadalomnál elmúlik az a nagy, általános nyomás, mely eddig ránehezedett és minden intézményére lidércnyomást gyakorolt. Soha és semmivel sem lehet a becsületet és a becsületérzést erősebben megvédelmezni, mint azzal, ha a pár-baj intézményeit eltörlik. ©

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 9.

A mai ülés iránt ismét óriási érdeklődés nyilvánult meg, mint rendszeresen akkor, amidőn a közönség botránnyt remél a t. Házban.

Hirdetve volt napok óta, hogy a munkanélküliek kérvényénél Vázsonyi Vilmos újból felszólal, ami ellen egyesek tüntetni készülnek.

Nos, a karzat a zsufolásig megtelt és a völgyben is sűrűn feketéltek a sorok. De a munkanélküliek kérvényére csak 12 óra után került a sor, mert előbb a katonai szabadságolás felett folyt hosszabb vita.

A nevezetes kérdés első szónoka Csávolszky volt, utána Visontai beszélt.

A szónokok mindenikét nagy csendben és bizonyos várakozással hallgatta meg a Ház.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Hegedűs Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után következett a kérvények folytatálagos tárgyalása.

A két éves szolgálat.

Perényi Zsigmond előadó azt javasolja, hogy Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyének kérvényét, melyben a katonai szolgálat 3-ik évében a gazdasági munkára való szabadságolást kéri, adja ki honvédelmi miniszternek.

Molnár János a kérvényt *pártolólá*g kéri kiadatni.

Okolicsányi László támogatja Molnár indítványát azzal a hozzátétellel, hogy a miniszter a Háznak jelentést tegyen.

Buzáth Ferenc szintén támogatja a kérvényt.

Madarász Józsefnek az a nézete, hogy ez nem pártkérdés, hanem az egész országgyűlés dolga, hogy a nép sorsán segítsenek s a terhes katonai szolgálatot megrövidítsék. (Zajos helyeslés balról)

Széll Kálmán miniszterelnök arra kéri az indítványozókat, hogy „a pártolólá”g kitételre vonatkozó indítványukat vonják vissza, mert a kormány úgy is minden kérdéssel behatóan foglalkozik. Ő is szükségesnek tartja az aratósi dőben való szabadságolást, de a két évi szolgálat egyelőre lehetetlen. A szabadságolás kérdése a Ház elé fog kerülni, de annyit most is mondhat, hogy ha munkahiány van, úgy is szabadságnak katonákat, sőt katonaságot ki is szoktak küldeni. De ha munkahiány nincs, nem is helyes a szabadságolás. (Ellenmondás balról.) Kéri a kérvény egyszerű kiadását. (Helyeslés.)

Kossuth Ferenc a mai állapotot a kérvényezés dolgában helyteleníti. A képviselőház egyszerűen a postahivatal szerepét játsza, a mi ellen tiltakozik.

Széll Kálmán az ellenkezőt vitatja, mert a kérvényeket tárgyalják s a képviselőház minden kérvény felett határoz.

Beöthy Ákos ellenmondást lát a miniszterelnök kijelentéseiben. Előbb a pártolólágot semmibe sem vette. Most pedig nagy súlyt helyez a szóra. Angliában a kérvényezési jog a legfontosabb, itt pedig semmibe se veszik. **Molnár és Okolicsányi** indítványát pártolja. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök bizonyítja, hogy szavaiban sem ellenmondás, sem eltérés nem volt.

Beöthy kijelenti, hogy boldog lehetne Magyarország, ha ma ott volna, a hol Anglia a 17-ik században volt, mert akkor a törvényszegő minisztereket a vádlottak padjára ültették. (Derűtség, zajos tetszés a néppárton.)

Rakovszky: Ez kitűnő! (Derűtség.) Az előadó javaslatát elfogadták.

A munkanélküliek.

Perényi előadó a kérvényt a kormánynek kiadatni kéri.

Rakovszky kérésére a kérvényt felolvassák. **Visontai:** Halljuk! Halljuk! (Kimegy, a mi nagy derűtséget kelt.)

A felolvasás után az

Elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után

Csávolszky Lajos: A munkanélküliek sanyaru helyzetét ismerteti. Kárhóztatja, hogy i arunkat nem fejlesztik teljes erővel, mert így

a statisztikai adatok szerint 150 millió forint munkabért adunk évente a külföld munkásainak, holott a mieinknek nincs kenyerük. Most sürgős segítségre van szükség. Adjon a pénzügyminiszter heverő tőkéből kamatnélküli kölcsönöket az iparnak. Ez fontosabb dolog, mint hogy folyton póthiteleket adjunk a hadügyminiszternek. Ne várjuk azt, hogy mint a külföldön, úgy nálunk is mindent sztrájjal vigyene ki.

Egy egyesületnek nem engedték meg a gyűlést. Ilyen a spanyol inkvizíció óta nem történt (Zajos felkiáltások jobbról: Ohó! Ohó! Tiltakozások). Módosítást nyújt be, hogy a kormány intézkedjék és jelentést tegyen a háznak. (Helyeslés.)

Visontai Soma általában a munkásnyomorról beszél és sürgős intézkedést kér. Utal arra, hogy a dolgozni akaró és munkához szokott munkások sehol meghallgatásra nem találhatnak. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint egy kiküldendő bizottság a kérvényt azonnal tárgyalja és 8 nap alatt jelentést nyújtson be a Háznak. A kormány pedig addig is intézkedjék.

Vázsonyi Vilmos: (Nagy mozgás) A munkanélküliségnek három oka van. Az első a gazdasági válság, a melyen egyelőre segíteni nem lehet, de remélhetőleg a helyzet mielőbb kedvezően fog alakulni.

A másik oka a közös vámterület, mert az ipar nálunk mindaddig fejlődni nem fog, a míg önálló vámterületünk nem lesz. (Zajos helyeslés a szélbalon.) A harmadik oka a nagy munkanélküliségnek az, hogy a munka nálunk szervezve nincs. Sem a munkaidő, sem a munkabér nincs szabályozva, holott ez feltétlenül szükséges és kívánatos volna és hogy a kormánynak a munkaszervezés tekintetében egész sorát a javaslatoknak kellene benyújtania.

Megfelelő statisztikánk nincs a munkásokról.

Az egyéni érvényesítésnek és szabadságnak a hive.

Az a baj nálunk, hogy nincsenek olyan városok, a melyek a szociálpolitikával foglalkoznának és azzal törődneek. London, Brüsszel, Páris, Berlin is törődik a munkások alkalmazásával és munkát adnak a munkátlanoknak. A magyar állam sem jó gazda, mert nagyon tulcsigazza munkásait. Számos pere volt, a melyből kitűnt, hogy az államvasuti tisztviselők erejének túlfeszítése miatt történik a legtöbb vasuti szerencsétlenség. Ez rossz példa, holott épen az államnak kellene elől járnia

hogy minden bajunknak csupán ő az oka s hogy szinte gyermekek vonzódásomat őt hozza szü év óta mindig önzéssel, szívtelenséggel, meggondolt hamissággal viszonzta. Szóval elszántam végre magam arra, hogy megindítom a válópórt és a szándékomat bizonyára meg is valósítom, ha ekkor közbe nem jön valami —

— Mi jött közbe?

— Az asszony, úgy látszik, észrevette rajtam, hogy kicsoda gondolattal foglalkozom s egy este álmodozva tekintett a szemembe... Oly bájos szelidséggel nézett rám, hogy a homlokom egyszerre lángba borult s a szívem rég kialudt vágyakkal lett tele... Talán csak egyszer nézett így rám, egy szeptemberi napon, mikor mint nászutas házasságok ültünk a svájci vendégfogadó terraszán... Zavar fogott el s a földre sötét pillantással álltam előtte, — ő pedig bájos szeméremmel a kezem után nyult... És pironkodva susogta, mint egy kéthetes asszony:

— Hová megy?

— A kaszinóba, válaszoltam halkán.

— Nem tenné meg a kedvemért, hogy itt-hon maradna? ... Oly boldog lennék, ha ezt az estét magával tölthetném el... Zongoráz-nék, maga újságot olvasna — és ha elálmosod-nám, helyettesítené a szobalányomat... Akarja — folytatta, miközben a szemé csillogott a szeretetből — akarja? ... Ugy-e megteszi, ha én kérem... ha én kérek...
— Nagyságos asszonyom (fordult Harkay a

feleségemhez) én is ostoba férfi vagyok, ne csodálja hát, ha elkábitott ez a pár meleg szó. Otthon maradtam és nem bántam meg... Mintha Vilma egy más asszony lelke kötözött volna: az estétől kezdve gyöngéd, figyelmes, édes feleséggé lett, aki csak annak él, hogy az ura boldognak tudja magát... Reggel nem bocsátott el hazulról, amíg a kabátomat le nem keféltte, maga öltöztetett, csinosított, déiben a legszebb pongyolájában nyitott ajtót és elpirulva tartotta elém piros ajkát... A feketekávé maga főzte, a hivatalba minden este értem jött és ha egyedül voltunk, úgy viselkedett, mint egy bohó, de szerelmes gyermek... Szégyellem magam, de be kell vallanom, hogy e napokban újra belebolondultam a feleségembe...

— Nos? — kérdeztük kíváncsian, mert a Harkay története most már bennünket is érdekeltetett...

A boldogtalan férj keserűen rázta meg a fejét.

— Semmi nos, a történetnek nincs folytatása... Vilma arra kért, hogy az édesanyját meglátogathassa és magam kísérttem ki a vonathoz, amikor Iharos-Berénybe utazott. Otthon mámorosan borult a nyakamba, drága kis urának nevezett, a kupé ablakából pedig mindadig integetett, a míg a vonat el nem tűnt a vasuti órházak mögött... Ennek most éppen három napja — és ma reggel kaptam a levelet, amelyben mindörökre bucsút mond...

Elhajít, mint egy kopott keztűt, — és azzal punktum...

— Nem értem. — szótam elgondolkodva.

— En se, — mondta a feleségem.

Harkay magánkivül ugrott föl a helyéből.
— Nem értik? Hát jó, majd mindjárt meg fogják érteni. Vilma régóta el van szánva arra, hogy válk tőlem, hiszen az édesanyja már tartogat is számára in petto egy gazdag vidéki ügyvédet, a ki lánykorában szerelmes volt bele. De sokkal önzőbb, semhogy meg ne akart volna még kinezni utoljára, semhogy azt akarta volna hogy a seb mindörökké gyógyíthatatlan legyen... Ha régi hangulatban hagytuk volna el egymást, talán még boldog is tett volna a végleges szakítás, hiszen nagy keserűségemben gyűlöletnél egyebet alig éreztem iránta... De most hogy megint gyöngéd volt a szeretet, hogy minden bájoságát csak nekem szentelte négyhéten keresztül, hogy a nyakamba borult, hogy, édes pirulással tekintett a szemembe: most úgy érzem, hogy kiszakad a szívem... Jól tudja ő ezt és ezért huzudta, hogy ő szeret... Úgy talán fűtyölve kezdtem volna meg újra kései legénypályámat, így egész életemre, a drága, az édes hűtelent siratom... Most is felültetett, mint őt év óta minden nap...

Harkay kétségbeesve borult le az asztalra és nekünk bizony semmi se jutott az eszünkbe, amivel megvigasztalhattuk volna.

A trónbeszédben a szociálpolitikáról alig van szó.

Mindössze is a gyermekekről beszél.

Rakovszky: Ez is fontos!

Vázsonyi: Hallgassa meg őt Rakovszky előbb és azután háborodjon fel. (Nagy derűség.) Sokkal nagyobb szabású szociálpolitikai reformokat kíván. Baross Gábor tett eddig a legtöbbet a munkásokért, sem előtte, sem utána nem tettek annyit, mint ő. (Tetszés a szélbalon.)

Hibáztatja, hogy a szakegyleteket eltörpíti a kormány, felhozza az angol Bernstein intelmét, aki a munkások erejének túlfeszítése ellen szólalt fel mindig.

Rakovszky: Ez radikalizmus.

Vázsonyi: Nem az, nem is beszél arról, mert ettől megijednek.

Rakovszky: Én nem!

Vázsonyi: De én sem, arról nyugodt lehet! (Tetszés a szélbalon.) A munkások érdekeinek kielégítéséről szól még a jobboldal ellenmondásai között. Ismét az osztálypolitikát emlegeti, ami újabb zajos ellenmondást kelt. Végül kijelenti, hogy Csávolszky javaslatát pártolja. (Helyeslés a szélbalon.)

Csernoch néppárti sürgeti az ipartörvény revízióját.

Pichler Győző pártolja Csávolszky Lajos javaslatát. A magyar építkezéseknél magyar anyagot és magyar munkások alkalmazását kívánja.

A vitát holnap folytatják.

A kiszabadult fenevadak.

(Hajtóvadászat Bars megyében.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

A menaszériából kiszabadult fenevadakat nem sikerült elpusztítani, s úgy látszik, a téli fagy fogja elpusztítani őket. Esztergom megye területéről, a vett értesülések szerint, elcsatangoltak Nógrádba s Bars megyébe, halálra rémitve a lakosságot. Balassa-Gyarmatról azt táviratozzák, hogy Balázs Barna főszolgabíró már hivatalosan is megállapította, hogy az Esztergom vidékén elszabadult fenevadak közül a tigris Nándor és Debercsény község tájékán kóborol. A minap ugyanis a Nándor előtt levő cserjésben Burián Lajos gazdatiszt találkozott a tigrissel. Rá is lőtt, el is hiházta, a vadállat azonban egyáltalán nem lépett föl agresszív módon, hanem inkább elillant Mohara felé. A gazdatiszt a békés hajlandóságu fenevadról mindössze annyit mondhatott, hogy kissé megsoványodott, csikos bundája megkopott, s bőre csakugy lötyög csontjain. A környékbeli nép persze álmában és ébren tigrist lát azóta, s miután most már papiroson is megállapították hogy a tigris Nógrádban van, a puskások nagyban készülnek a ritka hajtóvadászatra. A főszolgabíró különben a miniszternek is jelentést tett, s hajtókul százhoz katonát kért, mert a nép fél a tigrist megbolygatni. A hivatalos hajtóvadászat december 11-én lesz. A gyarmati vadásztársaság és a környékbeli vadászok ma kapták meg rá a meghívót.

Erre a vadászatra meghívót kért Kaffka Géza, a budapesti állatkert felügyelője is, azzal indokolva kérelmét, hogy ő jól ismeri a fenevadakat, a melyekről a Bars című újság ezt írja:

A mint a párkányi járásban rendezett hivatalos hajtóvadászat eredménytelensége is mutatja, az elszabadult fenevadak Esztergom megye területéről elköltöztek s a hírek szerint Bars megye területére helyezték át hadi szállásukat. A legújabb adatok szerint a tigrisek a bars megyei Cseke-Fakó-Vezekény és Fajkárt községek közt elterülő szakadékos erdőkben tartózkodnak. Egy értelmes farnadi gazda,

Szadovszky Péter Fakó-Vezekény-ről baha térve az ugynevezett armai kivágott erdőterületen látta nem nagy távolságról a tigrist, a mely, midőn nevezett farnadi gazda megijedve, lovai közé csapott, hasra feküdt. Ismét két csekei gazda cserkészve az erdőben, alig tíz-tizenöt lépésre találkoztak egy nagy tigrissel s egy hasonló kisebb állattal és egygyel, a mi messzebb volt s „bunda volt a nyaka körüli“ és félig meztelen volt. E leírás oroszlanra illik. Egy más verzió szerint a fenevadak közül a hiéna és a fekete farkas nyomait találták a nemcsényi és perlepi határban, a hol ordításokat is hallottak. Egyébiránt — mint értesülünk — a lévai uradalom a tőhői és patzi erdőben, a hol a vadak első nyomait vették észre, ma hajtóvadászattal tart.

TÁVIRATOK.

A kínai kölcsön-ügye.

Páris, dec. 9. A hivatalos lap a kínai kölcsön kibocsátásának feltételeit közli. E szerint a kölcsönt dec. 21-én bocsátják ki. A kibocsátási ár 100 frank után 3 frank járadék. A fizetés ugy történik, hogy az aláíráskor 15 frank, a felosztáskor 24 frank, 1902. február 16-án 30 frank és 1902. május 16-án 31 frank fizetendő.

A spanyol vám.

Madrid, dec. 9. Azt hiszik, hogy a vámnak aranyban való fizetése tárgyában kiküldött kamarai bizottság fel fogja hatalmazni a vámigazgatóságot, hogy valamennyi cikkre nézve a vámnak aranyban való fizetését követelje. Az Estafette felszólítja Urzaiz pénzügyminisztert, hogy erősítse meg a költségvetési bizottság elnökének azt a kijelentését, amelyben a külső államadósság érinthetlenségét hangsúlyozta.

Élet-halál harc egy orvvadászszal

— Egy szegedi vadász kalandja. —

Arad, december 9.

Egy szegedi vadász veszedelmes kalandjáról tudósítanak bennünket. A szegedi „Hubertus“ vadásztársaság egyik tagja a szomszédos Majdán község területén éjnek idején összeakadt egy hirhedt orvvadászszal, akivel élet-halál-harcot vívott és súlyosan megsebesült.

A veszedelmes kalandról tudósításunk ez: A szegedi Hubertus vadásztársaság tagjai azt tapasztalták, hogy egy idő óta a Majdán és Oroszlámos községek között fekvő vadászterületükön feltűnően fogy a vadállomány. Biztosra vették, hogy a vadállományt orvvadászok pusztítják. Éjjel-nappal őrkdtek a területen a vadőrök, de eredménytelenül.

A napokban egy vadásztársaság indult el Szegedről Majdánba, hogy reálessen az orvvadászokra. A vadásztársaság tagjai voltak *Trinka Antal*, a vadászegylet igazgatója, *Szuhay Viktor* államvasuti hivatalnok, *Menc Károly* egyleti alelnök és *Trinka Géza* utászönkéntes. A vadászok éjjel érkeztek meg Majdánba s egyenesen a vadászterületre siettek, ahol lesbe állottak.

Alig helyezkedtek el, nemsokára fölöttük előttük egy orvvadász. Ez egy fegyveres parasztember volt, aki egyenesen a lesben álló társaság felé haladt s közvetlen közelében lesbe húzódott. A vadásztársaság azt várta, hogy az ember kilöve a fegyverét s elhatározták, hogy ekkor lefegyverzik. Az orvvadász nemsokára reá is lőtt egy vadra. Alig sütötte ki azonban a fegyverét, *Trinka* társulati elnök előugrott rejtékhelyéről, megragadta az orvvadász fegyverét és igazolásra szólította föl.

Az orvvadász elrántotta a fegyverét s neki támadt *Trinka Antalnak*, akit fegyverével célba vett. A vadász ráütött a fegyvercsőre, mire a lövés oldal ment. Az orvvadász erre birokra kelt ellenfelével s mindenáron arra törekedett, hogy a társulati elnöktől elvegye a lövött fegyvert. Elkeseredett élet-halál-harc keletkezett ekkor a két ember között, akik eközben elesetek. A vadász ekkor felülkerekedett s fojtogatni kezdte ellenfelét.

A végzetes pillanatban érkeztek a nagy veszedelemben forgó társulati elnök segélyére a vadászok. Ezek azután rávetették magukat az orvvadászra s azt nagy nehezen megkötözték. Az ártalmatlanná tett embert a társaság a közeli Susány községbe vezette, ahol átadták a csendőrségnek, akik az orvvadászban *Török Antal* tanyai lakosra ismertek. A veszedelmes ember csak a múlt hetekben szabadult ki a váci fegyházból, ahol gyilkosságért hét évet ült.

Trinka Antal az orvvadászszal folytatott küzdelemben fájdalmas sebeket szenvedett. A kellemetlen kaland után vasuton szállították haza Szegedre, ahol most házi orvosa kezeli.

A veszedelemből megszabadult vadásztársulati elnököt szerencsés megmeneküléseért számosan üdvözölték ismerősei és barátai közül.

A budapesti szerb alkonzul megszökött.

(Weisz Soma alkonzul Indiában.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

A maga könnyelműsége döntötte romlásba azt az embert, aki ellen a törvényszék most körözési rendeletet adott ki. *Weisz Soma*, volt fővárosi szerb alkonzul az illető, ki valamikor, nem is oly régen, egyike volt a nyilvánosan élő Budapest legismertebb alakjainak, aki egy csomó család elkövetése után megszökött.

Esetéről a következő tudósításunk szól:

Weisz Soma körülbelül négy hónappal ezelőtt tűnt el Budapestről. Égett már nagyon a föld a lába alatt, fenyegették hitelezői és mindazok, akiktől a legkülönbözőbb cimeken csalt ki pénzt és árucikkeket. Pedig szépen kezdte pályáját, de mértéktelen hiúsága és könnyelműsége hamarosan romlásba kergették.

Gazdagon nősült. *Steiner Mór* dunavarsányi földbirtokos leányát vette nőül és hozományul 80,000 koronát kapott. Nászutjukban aztán utba ejtették *Monte-Karlót* is, a hirhedt játékbarlangot, ahol az ujdonsült férj rövid idő alatt nyakára hágott a hozomány nagy részének.

A felesége itthon nemsokára el is hagyta a könnyeimű és hiu embert, aki rövid idő alatt kifogyott a tisztességes jövedelemből és mindenféle görbe utakon szerzet magának pénzt. Szerb kereskedőktől apródonként 20,000 korona kölcsönt vett fel, amiből a hitelezők semmit sem láttak viszont; egy bécsi cégtől, *Lesch* et *Söhne*-től ékszereket vásárolt, ami mind a zálogházba vándorolt, sőt még a zálogcédulákat is eladta.

Utoljára összeszedett annyi pénzt, amennyit csak tudott és nyomtalanul eltűnt a fővárosból. Egy hitelezője nemrégiben Indiából, *Bombay*ból kapott tőle levelet, amelyben azt írja, hogy a dolga jól megy és reméli, hogy nemsokára annyira megszedi magát, hogy visszafizetheti a kicsalt pénzeket és hazajöhet megint.

A budapesti törvényszék most körözőlevelet bocsátott ki ellene.

A megszökött alkonzul körülbelül tíz évvel

Aki az „Aradi Közlöny“ részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adománygyűjteményét.

ezelőtt a kereskedelmi muzeum máltai kirendeltségénél kapott alkalmazást. A nyelvismerttel bíró fiatal kereskedő, ki pályáját ekkor kezdte csak meg, buzgón iparkodott a főbbvalói elismerését kiérdemelni. Mikor a kereskedelmi muzeum megszüntette a máltai kirendeltséget, Weisz visszajött Budapestre s egy magyar származásu bombay-i kereskedő budapesti irodájában nyert alkalmazást.

Akkoriban történt, hogy a szerb kormány módot keresett arra, hogy Szerbia állatkivitelét nagyobb mérvben kiterjessze. A szerb kormány a cél érdekében Budapesten a kereskedelmi muzeum mintájára kiviteli ügynökséget létesített, amelynek vezetésével az ajánkozó Weisz Somát bízták meg. Weisz mindössze annyit kívánt csak, hogy az ügynökség címe „szerb királyi” legyen és hogy a szerb kormány erkölcsi támogatásban részesítse őt, amit úgy értett, hogy alkonzuli címet adjanak neki a tekintély kedvéért. A szerb kormány az ajánlatot elfogadta.

Az ügynökségnek főleg marhabehozattal kellett volna foglalkoznia, de az alkonzul ur nem annyira a szerb marhák érdekeit istápolta, mint inkább adta a nagybefolyásu szerb államférfiut. Derűre-borura tárgyalt miniszteriumokkal, követségekkel, fogadta a fővároson átutazó szerb királyt és a szerb minisztereket a pályaudvaron. Azonkívül minden idejét a hatóságokkal való hivatalos összekoccanások foglalták le, úgy, hogy a szerb marhák érdekei bizony elhanyagolódtak egy kissé.

Az ügynökség forgalma folyton csökkent és mikor Weisz Soma a múlt évben a budapesti vásárcsarnok igazgatóságával talált összeveszni és a dolog az ő vereségével végződött: a szerb kormány felbontotta a vele kötött szerződést és megfosztotta őt az alkonzuli címtől.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Falurossza, népszimű. Gonda László jutalomjátéka. (Bérletszűnet.)
Szerda: Sarah grófnő, szimű. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Vörös talár, szimű. (Páros bérlet.)
Péntek: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Svihákok, operette. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Este: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Gonda László ünneplése.** Nagy közönség lesz a színházban Gonda László 25 éves jubileumán. A *falurossza* régen került színre ilyen szép közönség előtt. A bérlok jó része már ma kiváltotta a helyét, a földszinten alig is maradt pár hely. A kik a páholyra előjegyeztek, kedden délben kiválthatják, ha addig a bérlok közül valamelyikét a pénztárban hagyják. Második emeleti páholyok is csak mérsékelt számban kaphatók már. A falurossza próbáján ma vett részt először Gonda, aki Adus cigányt játsza. Akiknek nem is volt dolguk a darabban, ott várták a színpadon a jubilanst, egy kis parázsüdvözlést rögtönözve neki izlelitől. A főpróba kedden délben lesz, melyre ismét a pénztárból megy el Gonda. Este előadás előtt a színpadon a társulat üdvözlő elsőnek ünneplő tagját. *Bács* Károly lesz a szónok, a ki átadja a társulat értékes emlékét.

* **A svihákok próbái naponként folynak.** Ziernek e diadalmas sikerű operettjéhez már holnap érkeznek meg Budapestre a Magyar Színház jelmezei, melyeket az idevaló műhelyben kiegészítenek. Délelőtt a társulat próbáit *Rubas* Árpád és *Dienzl* Oszkár karmester vezeti, délután Rubos rendező külön próbákat tart 8 gyermekkel, a kik a harmadik felvonás béli jelenetében kőrmagyart járnak. A kis táncosok mulatós ruhában lejtik a szép táncot,

melyet már egy hét óta próbáltak velük minden délután Rubos. Ezek a rendkívüli szereplők a következők lesznek: *Dormán* Erzsike, *Kovács* Katica, *Kley* Jucika, *Kley* Mariska, *Gadó* Mariska, *Gadó* Lujza, *Bojda* Gizi és *Dobisz* Irma.

* **A Vigszínház száz magyar estéje.** A Vigszínház száz magyar estéje 1902. január 1-én napján Ocskay brigadéros-nak, Herceg Ferenc darabjának századik előadásával fog megkezdődni. Ezután a következő darabok fognak sorra következni: 1. *Rontó Pál*. Történelmi látványos életkép tíz képben. Írta: Follinus Aurél. 2. *A Gyurkovics lányok*. Herceg Ferenc vigjátéka. 3. *A régi világ*. (Ismeretlen szerző műve). 4. *Herceg Ferencnek egy darabja*. 5. *Ariadne*. Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Császár Imre, a Nemzeti színház tagja. 6. *Bartha* Miklós (első színpadi műve). 7. *A honatyák*. Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Berczik Árpád. 8. *Kuruc Teja Dávid*. Történelmi dráma a kurucvilágból. Írta: Fényes Samu dr. 9. *Szécsi* Ferencnek, a Vigszínház volt dramaturg igazgatójának három egyfelvonásos vigjátéka. A száz magyar est során színre kerülnek még a *Katonák*, *Tudós professor Hatvani* és *Béni bácsi*. Ezekon kívül még két érdekes darabot fog bemutatni a Vigszínház; egyet *Csiky* Gergelytől és egyet *Madách* Imrétől, az *Ember tragédiája* halhatatlan szerzőjétől.

* **Sztrájk az Operában.** A budapesti opera karszemélyzete ma testületileg megjelent az intendánsnál és ott elpanaszolták sérelmeiket, kérték ezek orvoslását és egyuttal fizetésemelést kértek. Az intendáns válasza nem elégitette ki őket, mire ma este értekezletet tartottak, melyen állítólag azt határozták el, hogy sztrájkolnak és már a holnapi *Proféta* előadást lehetlenné teszik azáltal, hogy nem jönnek el az előadásra. A józanabb elemek igyekeznek őket lebeszélni tervükről, mely rájuk nézve is hátrányos lehet.

* **Földessy Arnold gondonka művész,** kinek páratlan művészetéről a fővárosi sajtó általánosságban oda nyilatkozott, hogy ő a *legnagyobb magyar gondonka művész*, e hó 29-én tartja aradi hangversenyét a Fehér Kereszt nagytermében. Jegyek iránt intézkedhetni *Révész Nándor* könyvkereskedésében.

Kecskeméthy és az aradi orvosok

(Levél a „Gégebajos” síkkasztórol.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 9.

Az ember azt hinné, hogy a Kecskeméthy-ügy, miután az ujságok már annyira elnyűtték, többé senkit sem érdekel. Pedig az igazi nagy szenzáció rendesen túléli a rendőri nyomozatokat és bírói vizsgálatokat. Az igazi szenzáció akkor is nő, mikor már nincsen a minöveszsze.

A rablógyilkosról nótát farag a nép, az uritolvajról pletykát sző a társaság.

A nótában nem minden sor igaz. A pletykában minden szó — nem igaz.

A nótában van egy kis fantázia, olykor egy ad g költészet; a pletykában van egy csomó tévedés, félreértés, pikáns megtoldás, de főleg — hecc! Igen, ez már divatos jött, mióta észrevették, hogy ilyesminek még többen felülnek, mint az igazságnak.

Hát Kecskeméthy ügyéből kifolyólag is termelt már néhány rossz vicc, némelyik olyan rossz volt, hogy rekordszámba mehet.

Ugy látszik, ilyesmit fundáltak ki most is, hogy az aradi orvosok kerültek belé egyszerre a Kecskeméthy-szenzáció zavaros forgatagába.

Egy asszony ugyanis levelet irt Budapestre, hogy ő együtt utazott egy fiatalemberrel Triestből Miramareig. A fiatalember külseje — így irta a hölgy — teljesen megegyezik azzal a személyleirással, melyet róla a rendőség körözvényében kiadott.

Az asszony szóba elegyedett a fiatalemberrel, a ki beszélt, hogy Aradról épen most utazik Berlinbe, s aztán el is mondta, hogy mit keresett Aradon.

— Gégebajom van — szölt „Kecskeméthy” — s az aradi orvosokkal akartam gyógyíttatni, de semmire sem tudtak menni velem. Most Berlinbe megyek, talán ott kigyógyíthatnak.

Ennek aztán az lett a következménye, hogy az aradi rendőség a fővárosi rendőség megkeresésére fölszólította az aradi orvosokat, hogy nyilatkozzanak erre nézve, nem emlékeznek-e egy olyan külsejű torokbajos fiatalemberre?

Eddig már be is adta néhány orvos a válaszát, hogy se Kecskeméthyről, se az ő nagy torokbajáról mitsem tudnak.

Egyezés

a Gutzjahr-Pachta pörben.

(Egy 100,000 korona pör befejezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 9.

Egy nagy családi pör folyt már jó ideje Aradon s ez a pör ma nyert törvényes egyezés útján pörönküvüli elintézt. A pörös felek *Gutejahr* Mihály földbirtokos és *Pálffy* Richárdné egyrésztől, *Pachta* Anna és gyermekei másrésztől, békés egyezséget kötöttek.

Tudósítónk a következőket jelenti az egyezségről:

A m. kir. Kuria arra kötelezte *Gutzjahr* Mihály örökösait, *Gutzjahr* Mihályt és dr. *Pálffy* Richárdné *Gutzjahr* Rózát, hogy *Pachta* Annának és gyermekeinek 80.000 korona tőkét és ennek 1897. június 1-től járó 5 százalék kamatait — ami körülbelül 18.000 koronát tesz ki — fizessenek, ugyszintén a perköltségeket.

*Gutzjahr*ék, kiket az alapperben *Mülek* Lajos dr. képviselt, a pert megújították s az új perben képviselötükkel *Köpf* János dr. ügyvédet bízták meg. Egyidejűleg a marasztalási összeget, ami akkor 96.000 koronát tett ki, bírói letétbe helyezték, kérve a törvényszéket, hogy miután pernyertesség esetén végrehajtási igényük veszélyeztetve van, a letett összeget *Pachta* Annának ki ne adja, hanem kezelje letétként, ha csak a felperesek arra biztosítékot nem adnak.

A kir. törvényszék a kérelemnek csak részben tett eleget s elrendelte a letett összeg felének kiadását, mert azt az árvaszékhez kellett volna úgy is fizetni s ott veszély nincsen. — A *Gutzjahr*-örökösök ügyvédje ezen határozat ellen felfolyamodással élt a kir. ítélőtáblához s kérte a határozat megsemmisítését, mert a kuriai ítéletből még csak azt sem lehet megállapítani, hogy kik azok az érdekeltek, kik a végrehajtást kérhetik. — A tábla meg is semmisítette a kir. törvényszék határozatát s új határozat hozatalra utasította.

A kir. törvényszék erre új határozatot hozott s *Gutzjahr* örökösök kérelmének egészben helyt adott s a elrendelte, hogy az egész összeg letétben maradjon. Ezen határozat ellen megint mindkét fél felfolyamodást adott be a kir. ítélőtáblához; a *Gutzjahr* örökösök ismét a határozat megsemmisítését kérték, mert szerintük sem *Pachta* Anna, sem gyermekei nincsenek jogosítva a kuriai ítélet alapján végrehajtást kérni; *Pachta*ék pedig azért, mert a kir. törvényszék a 96.000 koronának letétben tartását rendelte. — A kir. tábla ismét *Gutzjahr*éknek adott igazat s a határozatot ismét megsemmisítette.

Igy állván az ügy, egy fél évvel a kuriai ítélet meghozatala után, felperesek azt látták, hogy ha kapnak is valaha pénzt, az csak évek múlva lesz, ennél fogva egyezségi ajánlatot tettek a *Gutzjahr*-örökösöknek, mely egyezségi ajánlatban az eredeti követelés egy jó részéről lemondtak, csak hogy pénzhez jussanak. *Gutzjahr* örökösök bele is mentek az egyezkedésbe, mely

magyanehezen sikerült is a annak eredményeként a 80.000 korona tőke s ennek kamatai helyett Gutzjahr öröksők összesen 52.000 koronát fizetnek Pachtáékna, megtakarítván így összesen 47.000 koronát. — Az így létrejött per egyezséget kiskoru Pachta Izabella képviselőjében tegnap Arad város árvaszéke is jóváhagyta.

MULATSÁGOK.

(=) A református bái rendezőség értesíti hangversenye női énekkarának tagjait, hogy a legközelebbi énekpróba, *csütörtökön délután 2 órákor* lesz, a polgári-leányiskola termében.

(=) Nyomdászok farsangja. A nyomdászok szakegylete vasárnap este kedélyes mulatsággal kezdte meg farsangi programját. Az egyesület helyiségében társas estélyt rendeztek, a melyen Barnafi István megnyitója után Barnafi István és Gruber Imre monológgal, Domschitz Ferenc szavalattal, Tóth Kálmán kupléval mulattatta a társaságot. A táncban résztvevő hölgyek névsora:

Leányok: Joanovits Szidike, Másik Szidike, Udvardy Leontin, Szollmann Rozika, Ötvös Margitka, Erdélyi Erzsé, Majorcsik Mariska.

Asszonyok: Joanovits Tivadarné, Barnafi Istvánné, Másik Józsefné, Dobos Jánosné, Udvardy Simonné, Szollmann Antalné, Ötvös Jánosné, Erdélyiné.

(=) A hivatalsszolgák táncestélye. Endrődi Salacz Gyula, kir. tanácsos, országgyűlési képviselő védnöksége alatt álló aradi hivatalsszolgák betegsegélyző és temetkezési egyesületének bizottsága január hó 4 én az egyesület saját pénztára javára a Kass-vendéglő termében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő díj: személyjegy 1 korona 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Gaál Márton pénztárnoknál. Kezdeté este 8 órákor. A zenét Erdélyi Tóni zenekara szolgáltatja.

(=) Tombola-estély Ujaradon. Ujaradon december hó 26-an este 8 órákor az Erzsébet királyné emlékére emelendő „Örökimádási templom” javára a Martiny-vendéglő összes helyiségeiben tombola-estély lesz, melyre személyenként egy korona a belépti-díj.

A kisjenői mandátum sorsa.

(A Kuria elrendelte a vizsgálatot.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

Bánhidy Antal báró kisjenői mandátumát tudvalevőleg megtámadta néhány kérvényező egy petícióval. A királyi Kuria ma délelőtt tárgyalta ezt az ügyet és Nagy Sándor dr. aradi ügyvéd, a kérvényezők képviselője, valamint Darányi Gyula dr. budapesti ügyvéd, a mandátum védőjének perbeszédét után a Kuria a Nagy Sándor dr. előterjesztéséhez képest elrendelte a vizsgálatot a mandátum ellen s a vizsgálat lefolytatásával a nagyváradi kir. ítélőtáblát bízta meg.

Bánhidy Antal báró ellenjelöltje, aki mindössze 74 szavazattal maradt kisebbségben, Lázár Zoárd dr. függetlenségi volt.

A mai tárgyaláson maga dr. Nagy terjesztette elő, hogy mi alapon kéri báró Bánhidy mandátumát megsemmisíteni.

Hatósági erőszakosságok, előnyök ígérese, s pénzzel való vesztegetések szerepelnek az adatok közt, de — Nagy Sándor dr. szerint — leszavaztatott a kormánypárt katonát, börtönben ülő rabot, sőt halottakat is. Minderre a támadók ügyvédje a tanúk egész csapatával szolgált. Felemlítette aztán, mint befolyásolták a választókat a Wenckheim féle uradalom és József főherceg uradalmának tisztjei azzal, hogy a kormánypárttal való szavazásért feles-földeket ígértek, vagy a bérlet elvonásával fenyegettek.

Az ítélőtáncnak Paiss Andor kurial tanácselnök volt az elnöke, előadó Adám András bíró. szavazók: *Beck, Zachár és Fittler* bírák,

pótbíró *Tergovics*. A választás védője Darányi dr. ügyvéd. Miután a kérvény ellen alaki kifogást nem emeltek, rögtön az érdemre vonatkozó előterjesztés következett.

Dr. Nagy Sándor legelőbb a kerületben létezett viszonyokat ismerteti. A kerület mindig ellenzéki képviselőt választott. Épp ezért kétszeresen érthetetlen, hogy báró Bánhidy győzött dr. Lázárral szemben, a kit ott szeretnek, tisztelnek, míg báró Bánhidyt még csak nem is látták soha. Érvénytelenségi okai, a törvény 10. §-a alapján, három fajtajuak. A választókat előnyök ígéretésével nyerték meg, azt ígérve nekik, hogy a Wenckheim-féle birtokból és József főherceg uradalmából feles földet kapnak. A kinek már volt ilyen földje, azt pedig, ha Lázárra szavaz, azzal ijesztgették, hogy elveszik tőle. A másik ok az etetés-ítás. Oly nagy mértékben folyt ez, hogy sok ezer forintot fizettek kávéházi és vendéglői cehekre. A választók kalapjukból itták a sört és bort s a jelölt annyit fizetett, hogy abból nem a 900 választója, de tizezer ember is pazarul lakmazhatott.

A jegyzők éjnek idején a község házára rendelték a választókat s fenyegették, hogy 80 korona büntetést fizet, a ki ki nem tüzi a báró zászlaját. Támadását a 3. §. 11. pont b) alpontjára is alapítja, mert a fegyveres erőt nem arra használták, a mire szabad. A rendőrök ugyanis a választást megelőző éjelen őszfolták s el nem bocsátották a választókat. A zárórakor még 120 többsége volt Lázárnak, de ezután — a záróra alatt — ismét a rendőrök fogtak össze vagy 200 választót és leszavaztatták Bánhidyra. Ezenfelül 54 választót megfosztottak a személyes szabadságtól. Ezek Lázárpárti függetlenségi voltak s e zászló alatt jöttek be Kis-Jenőre, de a mint leültek a kasszinó-vendéglőben, ott rájuk zárták az ajtót s ki nem bocsátották őket estig. Ekkorára a Bánhidy-párt leitatta az 54 választót s a részeg embereket vitték a maguk jelöltjére szavazni. Kifogásolja a választási elnök ténykedéseit is, mert úgy helyezte el a függetlenségiakat, hogy ha valamit enni-inni akartak, a szomszéd községbe voltak kénytelenek menni.

A 8-ik § 27-ik pontja alapján érvénytelen szavazat egy csomó van. Leszavaztattak halottat, bemutathatja az illetők halotti bizonyítványát. Leszavaztattak egy rabot: Morosán Mihályt, kőről bebizonyítható, hogy akkor börtönben ült. Es szavazott olyan is, aki ma is katona. De még elfogadtak szavazatot olyantól is, aki a választói névjegyzékben benne nem volt. Felsorolja névszerint az ily érvénytelen szavazatokat. Ezek: Kis-Jenőről 57, Nadab községből 9, Székudvarról 15, Talpasról 1, Vadászról 1, Szintyéről 4, Miskéről 1, Fekete-Gyarmatról 3, Zarándról 1, Kerülősről 2, Nagy-Zesindről 4, Seprősről 10, Nagy-Pélről 24, Szapáry-Ligetéről 18 szavazat stb. Még egész sor voksot említ, amelyeket egy vagy más okból érvénytelennek kér kimondani.

Bizonyítási eszközzül Nagy dr. első sorban tanukat ajánl fel, még pedig az etetésre-ításra, az előnyök ígérésére és a pénzzel való vesztegetésre. Ezekre nézve is egész légió tanut nevez meg, köztük Kokas József uradalmi intézőt, aki egy bérlőnek megmondta, hogy a mennyiben nem báró Bánhidyra szavaz, a bérletet felmondottnak tekintse. — Megnevezi továbbá azokat, akik szavazataikért 10—20—40, sőt 100 koronát kaptak. Mindezek alapján a vizsgálatot elrendelni s az eredményhez képest a mandátumot érvényteleníteni, esetleg Lázár Zoárd dr.-t érvényesen megválasztott képviselőnek kimondani kéri.

Ezután a választásvédő szolt s a bíróság visszavonult tanácskozásra.

Az ítéletet rövid tanácskozás után hirdette ki az elnök. Az ítélet az, hogy a választás ellen megindítják a vizsgálatot s azt a nagyváradi táblára bizzák.

Urbán Iván főispán kihallgatását, akire Nagy Sándor dr. hivatkozott, a Kuria mellőzte.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 9.

Az ingyen kenyér céljaira a mai napon pénzádományokon kívül jótékony ajánlatok is érkeztek. *Lócs Rezső* ur a Salacz-utca 1. számú házának egyik helyiségét nagylelkűen följánlotta kenyeres boltnak s miután a följánlott helyiségek közül ez a leghozzáférhetőbb és legalkalmasabb, köszönettel fogadjuk el a humánus áldozatot, a melyért a szegények ezreinek háláját megérdemli.

Hasonlóan szives és nagylelkű a *légszesz társulat*, mely a kenyeres bolt céljaira kocszot és világítást ajánlott föl.

És ez a két emberbaráti áldozat immár hajlékot teremtett a jótékony mozgalomnak. A szegények kenyereit meleg szobában oszthatjuk széjjel a szűkölködők éhező csoportjai között.

S most, hogy e nemes ajánlatok után az akció annyira előrehaladt, kérjük a mi jóságú közönségünket, a mely soha meg nem tagadta a szeretet és irgalom érzéseit, hogy még fokozottabb mértékben buzgólkodjék; és siessen, hogy a kenyeresboltot minél előbb megnyithassuk.

S kérjük ezt annál inkább, mert több emberbarát, de különösen a szegény szűkölködők részéről már számos sürgetést és esdő kérést kaptunk, hogy ha már segíteni akarunk, fogjunk hozzá minél hamarabb.

Igazuk van. Tudjuk, hogy kétszer ad, a ki mindjárt ad, de a kenyerosztást még sem kezdhettük meg mindaddig, míg akkorra összeg nem áll rendelkezésünkre, a mely biztosít róla, hogy az akciót egyszer sem kell megszakítani, hanem egyfolytában fönnttarthatjuk, míg csak szükség van reá.

A pénzküldemények közül *Szathmáry Gyuláné 20 koronás* adománya vezet; *Máday Hermin 14 koronát* gyűjtött, *Páris Lajos dr., Steinhardt Mór dr., Reiniger Samu és K. I.* urak 10—10 koronát küldtek a nemes célra, a hazafias és humánus magyarnyelvterjesztők egyesületének tisztikara pedig egyik összejövetelén 4 koronát gyűjtött össze.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
<i>Szathmáry Gyuláné</i>	20.—
<i>Máday Hermina gyűjtése</i>	14.—
<i>Páris Lajos dr.</i>	10.—
<i>Steinhardt Mór dr.</i>	10.—
<i>Reiniger Samu</i>	10.—
<i>K. I.</i>	10.—
<i>Magyar nyelvterjesztők tisztikarának gyűjtése</i>	4.—

Mai gyűjtésünk eredménye ... 78.—

Hozzáadva a tegnap kimutatott 1383 90.

Eddigi összes gyűjtésünk ... 1461 90

Mádal Hermin gyűjtése: Özv. Nikodem Jánosné 7 kor., Nikodem Lajos 8 kor., Würtsler Micke, Zeller babuskák, Sandor, Máday Hermin, Ferch Ödöné 1—1 kor. *Összesen 14 korona.*

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

TANUGY.

(—) Az aradi tanítóképző palotája. A huszonnyolc év óta működő aradi áll. tanítóképző intézetnek mintegy évtized óta ígéri a palotát, de máig hiába vártuk az ígért teljesítést. Pedig ennek az intézetnek nem fénytűzés szempontjából kellene a palota, hanem gyakorlati szükségletei közé tartozik és évről-évre sürgősebbé válik, mert a Liceum-épület most már feleannyi helyet sem adhat az intézetnek, mint amennyire szüksége volna. Ne is említsük azt, hogy a hiányzó tantermeken és szertárakon kívül fontos pedagógiai szükséglet volna az internátus felállítása is. Most azonban dűlőre jutott a tanítóképző ügye. A kormány felhivatalosa ugyanis jelenti, hogy *Wlassics miniszter idei költségvetésében nagyobb összeget vett fel az aradi tanítóképző felépítésére.* Ezzel kapcsolatosan fölemlíthetjük, hogy a város az *Ujteleprn* szándékozik a célra egy telket kijelölni.

(—) Magánvizsgálatok. Az *újszantannai* állami polgári fiúiskolában a magánvizsgálatok f. évi december hó 28 án lesznek.

(—) Tanítónői kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Domoszlay Olga* okleveles tanítónőt a temesvári állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Tenner Lajos jubileuma.

(A közuti vaspálya ünnepe.)

Arad, december 9.

Egy negyedszázados szorgalmas és eredménydus munkálkodást készül megünnepelni a közuti vaspályatársaság. *Tenner Lajos*, a társaság vezérigazgatója 1878 december hó 15-én foglalta el diszes és nagy felelősséggel járó állását. Valóságos időt élt akkor a társulat és az akkori igazgatóság áthatva a társaság életképességétől, nagy körültekintéssel kereste azt a férfit, akinek szakértelme, erélye és ügyessége meg fogja valósíthatni reményét.

Egy negyedszázados munkálkodás fényesen igazolta, hogy *Tenner Lajos*ban megtalálták azt a férfit, ki a társulatot nem remélt erkölcsi és anyagi eredményhez juttatta. Nagy nehézségeket kellett leküzdeni, merész terveket kellett megvalósítani, öntudatos üzleti szellemmel kellett azokat továbbfejleszteni és *Tenner* vezérigazgató becsületére vált, hogy ez óriási munkát az általa előírt irányban haladva oly szép sikert ért el.

A közuti vaspálya-társaság és a téglagyár gazdasági missziót teljesített az igazgató céltudatos vezetése alatt és most, mikor a fejlődő technika új irányt szab a két vállalatnak, az ott találja vezérigazgatóját, mint ki szakértelmével ez új irányzatban is példás erélyével, eredménytelen szorgalmával és üzleti érzékével még tovább fogja fejleszteni a vállalatot.

Tenner Lajos társadalmi életünk egyéb ágában is tevékeny részt kért magának és mint a munkásosztály érdekét szívén hordó férfiú, a kerületi betegsegélyző pénztár körében elvévülhetlen érdemeket szerzett magának, és midőn annak elnökévé választották meg, azt a megnyugvást keltette mindenütt, hogy a fontos intézmény benné lelkes, és fáradhatatlanul munkálkodó vezetőt nyert.

Az ily hasznos munkálkodás elismerésének volt tekinthető az, hogy a polgárság nevezetes többséggel a törvényhatóságba beválasztotta, ahol a közlekedési, gazdasági és pénzügyi bizottságban szakértelmét annyiszor volt alkalma hasznosan érvényesíteni.

Igy értelmezhető, hogy a közuti vaspályatársaság ünnepét széles körökben is megülik és hogy a társadalom minden rétegében örömmel fognak hozzájárulni az ünnep emeléséhez.

A f. hó 15-én megtartandó ünnepély programja a következő:

Vasárnap délelőtt tíz órakor az igazgatóság és felügyelő bizottság tagja *Műlek Lajos* dr. vezetése alatt, emléktárgy átadásával üdvözlők a vezérigazgatót. Majd a hivatalnokok s külön a kerületi betegsegélyző pénztár küldöttségei járulnak a jubiléum elé, a kit emléktárgy átadásával és üdvözlő beszéddel üdvözölnék. Végül este nyolc órakor a *Fehér-Kereszt* téli kertjében társasvacsorával rekesztik be a jubileumot.

SPORT.

+ **Vadászat Szemlakon.** Kedélyes vadászatot rendezett e hó 8 án a szemlaki vadásztársaság a szemlaki erdőben. A vadászaton elejtetett 1 vadkan, 2 őzbak, 1 róka és 35 nyul.

A párbajellenes mozgalom.

(Nagyvárad a párbaj ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

Annak a támadásnak, amelyet a néppárt részéről a képviselői szólásszabadság ellen intéztek, úgy látszik, legalább annyi haszna lesz, hogy országos mozgalom indul meg a párbajozás ellen. Orvendünk ennek a mozgalomnak, ha valami hamarosan nagy eredményt nem is várunk tőle. Az emberek gondolkozása ezen a téren sokkal romlottabb már, semhogy mindjárt meg lehessen változtatni, de annyit talán rövid idő alatt is elérünk, hogy a közvélemény felvilágosodik végre és elfordul azoktól, akik fegyverrel a kezükben bíráskodnak a maguk ügyében.

A vidéki városok között elsőnek Nagyváradon indult meg a mozgalom a párbaj ellen, dicsőretére a város elfogulatlan és művelt polgársának. Ma délután a Fekete Sas szállodában nagy népgyűlés volt, amelyet a város vezető emberei hívtak össze lelkes hangú kiáltványban.

A kiáltványban egyebek közt ezt írták a gyűlés egybehívói:

Budapestben egy képviselő elég bátor volt kijelenteni, hogy csak egyféle becsületet ismer. Ezt a bátor embert, ezt a becsületes embert most megakarja gyalázní a képmutatók, a farizeusok serege.

A gyűlést *Halász Lajos* szerkesztő nyitotta meg. Indítványára *Berkovits Ferenc* ügyvédet választották meg egyhangulag elnökül. Az első szónok *Várady Zsigmond* ügyvéd volt. Nagy hatás mellett fejtegette, hogy a párbaj a középkor egyik elfajult és ostoba maradványa és az a legnagyobb baj, hogy most már nemcsak a középosztályban, hanem még az alsóbb néposztályban is meglehetősen elterjedt. Az a nézete, hogy a párbaj megszüntetését a büntető-törvényszék segítségül vétele mellett lehetne a legjobban elérni.

A következő szónok *Deésy Géza* volt. Rövid beszéd kíséretében azt indítványozta, hogy küldjenek üdvözlő táviratot *Vázsonyi Vilmos* nak. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Másik indítványa az volt, hogy kérjék föl Nagyvárad városát, hogy intézzen feliratot a képviselőházhoz a párbaj eltiltása, azaz szigorú

büntetése tárgyában. *Edelmann Menyhért* orvos kiegészítette ezt az indítványt azzal, hogy kérjék meg Nagyvárad városát, hogy a többi törvényhatósághoz intézzen átiratot, megkérvén őket feliratának támogatására. A két indítványt nagy lelkesedéssel elfogadták.

Ezután *Szilasi nagyvárad* szocialista vezető tartott beszédet. Azt fejtegette, hogy a párbajozás teljes megszüntetését csak az általános választási jog behozatalával lehet elérni.

Biró Lajos, *Halász Lajos* és *Stern Herman* beszéde után *Berkovits Ferenc* bezárta a gyűlést azzal, hogy a párbaj ellen az első és legfontosabb teendő: a közfelfogás átalakítása.

Egy berlini lapüdvözlő tudni véli, már csak rövid idő kérdése *Vilmos császárnak* egy rendelete, amely a tisztikar párbajkérdését fogja szabályozni. Tiszti körökben beszélnek, hogy a császár nézete szerint bizonyos társadalmi körökben nem maradhat büntetlenül a sértés, de nem szabad erőszakolni, hogy az élet kockára tétessék a vallás szabályainak egyenes tilalma ellenére. A császár az utóbbi időkben sokat tárgyalt mérvadó személyiségekkel a párbajkérdés dolgában, és valószínű, hogy az ügyet teljes megelégedésre fogja rendezni. Egyelőre titokban tartják az előkészületeket, de valószínű, hogy az újév első napjaiban hivatalosan tudomására hozzák a vezérkarnak a császári rendeletet, amely általánosságban a kötelező becsületbírók behozatalát fogja elrendelni.

Budapestben is újabb párbajellenes mozgalom indult meg.

A magyar békegyesület választmánya ma délelőtt *Emmer Kornél* elnöklété alatt ülést tartott, amelyen első sorban az egyesület ügyeit intézték el. Aztán következett a napirend legfontosabb tárgya: *Szilágyi Aurél* dr. indítványának tárgyalása. *Szilágyi dr.* még a múlt választmányi ülésen indítványt tett arra nézve, hogy a párbaj elharapozásának meggátlására békéltető bizottság állíttassék fel, amely aztán igazságot szolgáltatna az elébe terjesztett lovagias ügyekben. A tárgyhöz csaknem az összes megjelent választmányi tagok hozzászóltak.

Érdekes volt az elnök kijelentése, mely szerint ő már dolgozott ki egyidőben egy párbajellenes javaslatot, de ez a javaslat elkallódott. Most újra kifogja azt dolgozni.

A választmány beható vita után elhatározta, hogy az elnök vezetése alatt *Zipernovsky Károly* dr., *Szilágyi Aurél* dr., *Schulek Géza* dr., *Hauser Adorján* dr. és *Katzer Lipót* tagokból álló bizottságot küld ki annak a kérdésnek tanulmányozására, hogy mily intézményekkel lehetne becsületsértési ügyekben a párbajt megelőzhetővé tenni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A munkások vasárnapja.** A Nemzeti-Szövetség munkásképzőosztályának vasárnap délután látogatott előadása volt a templom-utcai fiúiskola dísztermében. Az előadó *Matusik Márton* polgári-iskolai tanár volt. A ki az állatvilágról mondott el érdekes dolgokat. Sikerral működött közre több műkedvelő is. *Gyertyánfi Zsigmond* és *Leitersdorfer Soma* énekszámokkal, *Biró Mariska* szavalattal, *Klász Gábor* hagedűjátékkal szórakoztatta a közönséget.

(*) **A népkonyhák működése.** Az aradi népkonyhák jótékonyági akciójának aránya az utóbbi évek alatt főtűnő mértékben emelkedett, úgy, hogy ez idén az 12. népegysület népkonyhájában már külön teremben étkeznek a deákok s a szemérmesebb szegények külön szobákban étkeznek. Mintegy 40—50 deák jár el a népkonyha izletes ebédjeire. Az összes helyiségekben meglepő nagy a tisztaság, a mire állandóan felügyel *Neumanné-Fürst Mária* elnök, aki naponként ott van s az egyesület elöljárói, akik mellette buzgólkodnak.

A Dreyfus-ügyből Labori-ügy.

(Labori és Picquart neheztelése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 9.

A Dreyfus-ügyből Labori-ügy lett. Labori, Dreyfus volt védője a *Le Journal* című francia újságban cikksorozatokat fog írni, amikben megvilágítja, hogy miért hasonlott meg a Dreyfus-családdal. Három cikke jelent már meg és ezekben olyan nyilatkozatok vannak, amik a Dreyfus-ügyet Párisban megint aktuálisá tették, csak hogy a Labori ügye alakjában. A francia újságok most mind ezzel az ügygyel foglalkoznak. Aldatlan és kínos benyomást tesz, hogy Labori, aki oly derekas munkát végzett a Dreyfus-perben, most barátai ellen fordul és leleplezni kezdi őket. A nacionalista lapok természetesen örülnek az új fordulatnak és azzal biztatják Laborit, hogy csak folytassa, mert így a nemzet visszaveszi kegyelmébe. Labori hálátlansággal vádolja Dreyfust és családját. Azt mondja, hogy a per őt tönkretette és most még meg is támadják.

Laborinak párja is akadt. Ibel rajzoló a per idejében élcslapot indított, amiben a francia hadsereget gunyolta és Dreyfust védelmezte. Most panaszkodik, hogy feleségével és négy gyermekével a pör miatt a legnagyobb nyomorba jutott. Labori politikai szereplésre vágyik. Ibel egyszerű kéregető, de mindkettő akarata ellenére most azt a szolgálatot teszi a Dreyfus ügynek, hogy azoknak a millióknak a legendáját, amiket állítólag a dreyfusardok kaptak, eloszlatják. Egyébként mind a kettő példája mutatja, hogy nagy eszményi ügyek miként vannak apró egyéni érdekek szálaiból összeszöve. Laborit is, Ibel is személyi motívumok vezetik most. Egyedül a rokonszenves Picquart ezredes őrizte meg filozófikus nyugalmát és bár ő is meghasonlott a Dreyfus-családdal, a cél érdekében személyi bántalmait elhallgatja.

Annyi bizonyosnak látszik, hogy Dreyfus és családja akarva — nem akarva mind Labori, mind Picquart neheztelését vonták magukra. Hogy Picquartot mi keserítette el, nem lehet tudni, mert hallgat róla. Labori haragjának okát már könnyebb megmagyarázni nyilatkozataiból.

Dreyfus kegyelmet kért anélkül, hogy Laborinak szólna. Dreyfust a kegyelemkérésre bátyja, Mathieu Dreyfus bírta rá. Labori, akit ennél az aktusnál egészen mellőztek, úgy látzik, akkor is emiatt hasonlott meg a Dreyfus-családdal.

Laborit a mostani cikkei megírására egy támadás indította, ami a nacionalista *Echo de Paris* című újságban jelent meg ellene. E lap munkatársa, Marcel Hutin interviú-alakjában mondta el, hogy a Dreyfus-család egy barátja miket mondott Laboriról. Azóta a Dreyfus-családjának ez a barátja megnevezte magát. Bernarde Lazare személyében, de azt mondja, hogy Marcel Hutin az ő szavait elferdítette. Labori ennek dacára is rágalmazással vádolja Bernarde Lazaret. Ennek az ügynek még bonyodalmas fordulatai lehetnek.

A Labori leleplezései közül csak az érdekes, hogy Labori felpanaszolja, milyen kárt tett neki a Dreyfus-ügy. Ügyvédi irodájának összes kliensei elmaradtak és ujak nem jöttek helyettük. Lapja, a *Grande Revue* annyi előfizetőt veszített el, hogy alig lehetett fentartani. A francia bíróság előtt Labori művét, a francia jog repektóriumát gyakran idézik, de a szerző neve nélkül, pedig azelőtt mindig idézték a nevét is. Egyébként Labori újra kijelenti, hogy a Dreyfus-per revízióját pártolja, de nem tekinti közügynek, hanem csak magánügynek.

HIREK.

A német tiszteknek tilos a párbaj.

— Vilmos császár nem tréfál. —

Arad, december 9.

A németek császára nem szereti a mókát, Nem szereti tehát a párbajt se. És noha bizonyára óhajtja, hogy katonái lovagiasak legyenek, szigorúan tiltotta őket a párbajtól.

Oly feltűnő eset ez, hogy még Németországban se akarták a tilalmat komolyan venni. De Vilmos császár elbocsájtással fenyegetett két előkelő származású hadnagyot és ezzel a tilalom nagyon komolylyá vált.

Berlinből a következő érdekes dolgokat telegrafálják:

Vilmos császár e hó elsején, vasárnap megjelent *Grossler* hadügyminiszter és *Kessel* altábornagy kíséretében az első gárdagyalogezred berlini kaszárnyájában. Az öt kíséret miniszternek, meg az altábornagnak is ott szolgál a fia s mindkettő hadnagyi minőségben.

Ezek a fiatal hadnagyok egy lakoma alkalmából elítélően nyilatkoztak a császárnak ama rendeletéről, melylyel a hadseregnek a párbajt megtiltja. A császár tehát összehívatta az ezred tisztjeit s maga elé szólította a két hadnagyot, a kikhez így szólt:

— Bárha az egyik hadnagnak atyja kedvelt és kedves emberem, a másiké pedig legérdemesebb generálisom, ha rászolgálnak, én mindkettővel csak úgy fogok elbánni, mint bárkivel bánnék: *elbocsájtom őket a hadseregből, ha az én szigorú és határozott párbajtilalmamat komolyan nem veszik.*

Vilmos császár ezuttal nem viselte az ezred egyenruháját, a mivel azt akarta hathatósbabban kifejezni, hogy nem ért egyet a párbajra nézve az ezred tisztjeivel.

Más verzió szerint a császár ezután még keményebb hangon is szólt s olyan ifjakról tett említést, akik mindenáron vagdalkozni akarnak, mert még nem nőtt be a fejök lágya.

— A gyomai választás. *Barabás Béla* dr. volt kerületében, a gyomai kerületben ma volt a választás, melynek eredménye az, hogy *Györy Elek*et, a budapesti ügyvédi kamara elnökét, függetlenségi és 48-as programmal nagy szótöbbséggel választották meg.

— Arad helyettes polgármestere. *Steinhardt* Mór dr. törvényhatósági-bizottsági tag ma indítványt nyújtott be a szerdai közgyűlés elé, mely a helyettes-polgármesteri tisztség betöltésének megváltoztatásáról szól. A törvényhatóság ugyanis annak idején egy bizottságot küldött ki a város szervezeti szabályrendeletének reorganizálására. De mert valószínű, hogy a bizottság munkájával a tisztújító közgyűlésig el nem készül, az indítványozó azt javasolja, hogy a szabályrendeletnek 35. §-át már most változtassák meg. Ez a szakasz ugyanis azt tartalmazza, hogy a város polgármesterének mindenkor helyettese a főjegyző. De mert beállhat az az eset, hogy a főjegyző, úgy hivatali évei, mint életkora tekintetében nála idősebb hivatalnokoknak, mint polgármester-helyettese lehet, — ennek elkerülése céljából *Steinhardt* dr. azt indítványozza, hogy a közgyűlés a 35. §. szakaszt úgy változtassa meg, hogy a helyettes polgármesternek estről-esetre a tisztújítások alkalmával a közgyűlés a három tisztségviselő: a főjegyző és a két tanácsos közül egyet bizzon meg. A megbízás 6 évi időtartamra, a legközelebbi tisztújításig szól. Eddig az indítvány. A mi véleményünk szerint a szabályrendelet megváltoztatása nem volna egészen célszerű, mert a város főjegyzője az, aki-

nek kezében a városi adminisztráció minden ágazata összpontosul s így a dolog természetéből folyik, hogy a helyettes polgármesteri állást ne egy tanácsnok töltsse be, aki a város gépezetének csak esetleg egyik reszortjában dolgozik, hanem a főjegyző, akinek az egész ügyvitelben olyan járatosnak kell lenni, mint magának a polgármesternek.

— Az *Andrássy tér és Templom-utca szabályozása*. Fontos és érdekes indítványt terjesztett *Csák Cirják* dr. minorita rendfőnök Aradváros közgyűlése elé. A minoriták új templomának építését ugyanis már a tavasz folyamán meg akarják kezdeni s az építkezés tervei szükségessé teszik, hogy ezzel kapcsolatosan szabályozzák a vonalait az *Andrássy-utnak* és a *Templom-utcának*, melyeknek sarkán az új templom lesz. E szabályozási indítvány a decemberi közgyűlés egyik legérdekesebb pontja lesz.

— Az osztrák alkotmány felfüggesztése. Az osztrák képviselőház ülésén *Körber* miniszterelnök szenzációs kijelentést tett. Azt mondta *Körber*, hogy ha a pártok a szőnyegen forgó törvényjavaslatokat el nem intézik, nemcsak azt az eszközt fogja mérlegelni a kormány, hogy a képviselőházat feloszlatja, hanem esetleg az alkotmányt is felfüggesztik. *Körber*nek ez a kijelentése óriási hatást tett mindenütt és az összes pártok konferenciát tartottak ma este ez ügyben.

— Borkereskedők kongresszusa. Már hosszabb idő óta tervben van, hogy a magyar borkereskedők országos kongresszust tartanak és országos egyesületet alakítanak. E kettős cél megvalósítása érdekében tegnap történt meg az első lépés, amennyiben az előkészítő bizottság értekezletet tartott, melyen mintegy ötvenen jelentek meg Budapestről és vidékről. Az értekezlet kimondotta a szükségét annak, hogy a magyar borkereskedők országos egyesülete megalakíttassék és hogy ezzel kapcsolatban, lehetőleg még december végén országos kongresszus tartassék. A végrehajtó bizottság száz tagra egészítette ki magát és elnökökké megválasztották: *Jalics Ferencet*, *Abeless Zsigmondot*, *Domány A.*, *Palugyay Ferencet* és *Wolf Ignácot*. A budapesti kereskedelmi eszernök borkereskedői szakosztályát csatlakozásra szólítják föl. A végrehajtó bizottság a szervezést már a napokban megkezdi és szétküldi a taggyűjtő ivateket, valamint a kongresszusi bejelentő ivateket.

— Kinevezés. A nagyváradai ítélő-tábla elnöke a tabla kerületébe *Szeberényi Gyula* aradi díjtalan joggyakornokot ideiglenes minőségben díjas joggyakornokká nevezte ki.

— Ügyvédjelöltek. Az aradi ügyvédi kamara *Dónes Antal* ügyvédjelöltet, mint *Bródi Adolf* gyulai; dr. *Telekdy Lajos* ügyvédjelöltet, mint *Hüke Lajos* csabai; dr. *Goldberger Ödön* ügyvédjelöltet, mint *Glasner Adolf* szarvasi és *Hauzer Leó* ügyvédjelöltet, mint dr. *Hauser Mór* orosházi ügyvédnél gyakorlatban levőt, az ügyvédjelöltek lastromába folytatólag felvette.

— A közgyűlés és az A. Cs. E. V. közlekedése. Aradvármegye december havi közgyűlése alkalmából az A. Cs. E. V. 104. számú személyvonata e hó 15. és 16-án *Brád*ig, a 101. számú személyvonat pedig e hó 15. és 17-én *Brádról* fog közlekedni.

— Gyilkosság Almáskamarason. Egy almáskamarási jómódú gazdát, *Reisz Balintot* gyilkolta meg egy eddig ismeretlen gyilkos. *Reisz* késé estig maradt a korcsmában, aztán hazatért. Bérése, aki az utcára épített istállóban aludt, egyszer olyanforma zajt hallott, mintha a kerítést döngették volna, de nem ügyelt rá. Később egy arra járó ember észrevett egy em-

bert a padon. Oda lépve, látta, hogy az illető Reisz Bálint, akinek fejéből, orrából és a szájából ömlött a vér. Néhány percig élt még, aztán meghalt. Az aradi törvényszék vizsgálóbírója Nyíró Géza dr. és Austerweil László dr. törvényszéki orvos még ma kiutaztak a helyszínére.

— A nagyváradi iskolai botrány ügyében ma hozták meg az ítéletet. A vizsgálat során beigazoltatott, hogy Nyilasi tanár csakugyan tetleg bántalmazta Schönberger Jenő felső osztálybeli tanulókat s ezért elfogadták az osztályfőnökségről való lemondását. De hibásoknak mondták ki azokat a tanulókat is, akik Schönbergerrel együtt a nyilvánosságra hozták az ügyet s ezért őket az osztály előtt való megdorgálásra ítélték.

— Tüntetések Belgrádban. Belgrádból táviratozzák, hogy ott tegnap az új sajtótörvény ellen tüntetést rendeztek, mert az új törvénynek van egy intézkedése, mely szerint ezentul Szerbiában politikai lapoknak csak bizonyos kvalifikációval bíró emberek lehetnek felelős szerkesztői. Ezután körmenet volt, melyen résztvett mintegy 5000 munkás, kik néhány ellenzéki képviselő előtt óvációkat fejezték ki rokonszenvüket, majd néhány kormányparti lap szerkesztőségének be akarták verni az ablakait. A rendőrség azonban eloszlatta a tüntetőket.

— Nincs kanyarójárvány. Utóbbi időben az a hír járta, hogy Aradon nagyon elterjedt a kanyaró, s hogy utóbb járványszerűleg lépett fel. Mint a városi orvosi hivatalban értesültünk, ez a hír nem igaz, mert az utóbbi napokban összesen csak egy kanyaró eset fordult elő.

— Örült pap az oltár előtt. Meobuból táviratozzák, hogy ott ma a katolikus templomban egy öreg pap misézett. Misézés közben a sekrestyéből egy fiatal pap kirohant az oltár elé, rávetette magát az öreg papra és azt fogatni kezdte. A hívők eleinte megütközve szemlélték a szokatlan jelenetet, de aztán egy néhányan rávetették magukat a fiatal papra és kivezették. Kiderült ezután, hogy a fiatal pap hirtelen megőrült.

— Eljegyzés. Féry Gyula, az aradmegyei ármentesítő társulat alkalmazottja f. hó 8-án Kisjenőn eljegyezte Jód Sándor, József főhercegi uradalmi altiszt leányát, Juliskát.

— Dalegyelet a misén. Az aradi minoriták templomában vasárnap délelőtt, a fél 12 óramisén az aradi dalegyesület énekelt. A dalegyelet éneke általános tetszést keltett s nagyban emelte az istentisztelet áhítatosságát. Az énekkart Schleifer Antal karmester vezette.

— Agyonrugta a lova. Góts Pál aradi honvédbuszárt vasárnap a laktanya udvarában agyonrugta a lova. Halva szállították az aradi vár bonctermébe. A szerencsétlenül járt huszár, kit főlebbvalói nagyon szerettek, májszakadást kapott a rugás folytán és ez volt halálának az oka.

— Az elítélt bécsi alpolgármester. Bécsből táviratozzák, hogy Niedermayer alpolgárn estert a bécsi bíróság ma délelőtt Offenheim ügyvéd panaszára becsületsértésért ezer korona pénzbüntetésre, esetleg tíz napi elzárásra ítélte. Niedermayer tudvalevőleg megtagadta Offenheim lovagtól a lovagias elégtételt, mire az ügyvéd feljelentette.

— A fiókpostás áthelyezése. A Széchenyi utcában levő fiókpostát május hó 1-től fogva a Kórház-utcába helyezik át, mert a háziga zda és a kereskedelemügyi miniszter közötti differenciák merült föl a házberösszegre nézve.

— Népkönyvtárak Aradmegyében. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Kispereg, Ágya, Nagyzerind, Feketegyarmat, Szapárliget, Erdőhegy, Székudvar, Simonyfalva, Bélzerind, Vadász és Kisjenő aradmegyei községekben népkönyvtárak felállítását rendelte el. A könyveket teljesen ingyen a Franklin-társulattal szállít-

tatja. E mellett e könyvtárak főtartására évenként 20—20 korona állami segélyt is ad.

— Letartóztatott kaució sikkasztó. Budapestről táviratozzák, hogy a rendőrség letartóztatta Tóth József budapesti kereskedőt számos kaució-sikkasztása miatt.

— Az aradi vágóhid régi jó hírneve, amelynek révén Magyarország legelső vidéki vágóhidjaként ismeretes, már több városnak szolgált mintául. Most Pancsováról kérték a várostól a vágóhid tervezetét és költségvetését.

— Szerencsétlenül járt vasutas. Gyürki Pál vasuti előmunkás ma délután 2 és 3 óra között a kurticsi pályaudvaron szerencsétlenség áldozata lett. Gyürki két vonat összekapcsolásán fáradozott s midőn az ütközők összezsaptak, szerencsétlenségére nem ugrott félre. Összezuzott testtel, holtan terült el a sineken.

— A boltok éji látogatói. A hosszú és sötét éjszakák bekövetkeztével szokás szerint szaporodnak a betörések krónikájának lapjai. Vasárnap éjjel öt helyen is működtek a boltok éji látogatói: Kerpel Izó Zrínyi-utcai kölcsönkönyvtárában, a honnan több könyvet vittek el és Dürr Kocsárd füszerüzletében, hol azonban nem birtak az üzlet belső helyiségébe hatolni. A másik három eset Kurticsón történt. Iszpravnik Livius boltjából szivarokat és élelmi szereket, Maklán János hentestől mintegy 60 korona értékű zsirt és húst raboltak el, Benjamin Jakab szatocsnál pedig hiába próbálták szerencsét, mert rajtakapták őket, de elmenekültek. Eddig csak az Iszpravnik betörőit, két suhancot sikerült a csendőröknek elfogni.

— Gyászünnepe egy színházegés emlékére. Bécsből táviratozzák, hogy a Schottenringben lévő Sühnhausban ma délelőtt gyászünnepe volt a Ringtheater katasztrófájának áldozataiért. Ott volt a polgármester és az áldozatok hozzátartozói.

— Sorsolás. Mrakics Ferencné egy rózsaszínű fodros diványpárnát sorsolt ki. A huzáson Jakab Sándor csendőrőhadnagy nyerte el a kisorsolt tárgyat.

— Gyűjtés a Kossuth-szoborra. A Kossuth Lajos-asztaltársaság a következő adományokat, amelyek az Aradon felállítandó Kossuth-szobor céljaira folytak be, nyugtázza:

Aradváros tisztviselői a 36. sz. gyűjtőívön: (bevételezve 1901. október 7. 673. pénztári naplószám alatt) Salacz Gyula 20 kor., Institoris Kálmán 20 kor., Daniél Kálmán 20 kor., Virágh Lajos 10 kor., Herling Gyula 10 kor., ifj. Balcsó Antal 10 kor., Szondy Béla 4 kor., Urbányi Béla 2 kor., Zachariás Géza 2 kor., Vertán Oszkár dr. 5 kor., Perger dr. 5 kor., Sarlot Domonkos 10 kor., Angel dr. 2 kor., Green Nándor 2 kor., Varjassy Lajos 10 kor., Vannay Gyula 5 kor., Tisch Mór dr. 5 kor., Kádas Kálmán 5 kor., Lócs Rezső 5 kor., Reicher Károly 5 kor., Joó Béla 2 kor., Institoris Zsiga 1 kor., Nagy Ottokár 2 kor., Masztig Emil 2 kor., Billich Miklós 1 kor., Bruckmann Kálmán 1 kor., Vlazkoviits Pál 1 kor., Nagy Kálmán 2 kor., Visi Ferencz 2 kor., Geró Armin 1 kor., Ötvös Dániel 2 kor., Pozsgay Lajos 6 kor., Nachtnebel 5 kor., Bund Henrik 4 kor., Hodonszky 2 kor., Biró Dániel 10 kor., Bökönyi Arisztid 2 kor., Varga Gyula 3 kor., Kövér Ferenc 5 kor., Szuchy Károly 2 kor., Figus Albert 1 kor., Murády Almos 1 kor., Kovács Antal 2 kor., Münster Ernő 1 kor., Binder Gyula 1 kor., Limbeck Győző 1 kor., Bedő Árpád dr. 1 kor., Szabó József 1 kor., Marossi Miklós 2 kor., Schauer Adum 5 kor., Schwarz Pál 1 kor., Hodoványi Ernő 1 kor., Damján János 1 kor., Szende Aladár 1 kor., Riedl Ernő 8 kor., Zubor Andor 2 kor., Tones Ede 2 kor., Braunmüller Rezső 2 kor., Kövér János 5 kor., Zikó János, Kövér Gábor 2—2 kor., Dongó János, Pencsenye Soma, Rainer Lipót, Adler József, Weiss Henrik, Cziffra Márton, Goldmann László, Bittner József, Cziffra Gergely, Világossy János, Világossy Lajos, Geyer Román, Meiszter Adolf, Dengel János, Pollak József, Pfintner Jenő, Flock Ferencz, Kovács Sándor, Lohser Alajos, Turóczy Elek, Hallósy László, Bérczy Alajos, Varga István, Janszky Károly, Szavics Miklós, Antmann Simon, Vessely István, Lengyel István, Issekutz Márton és neje, Tomits Pál, Tomits Manó, Dáni János, Krebsz Károly, Kelemen János, Stojka József, 1—1 korona, Issekutz Anna, Mária és László 60 fillér. Összesen 288 korona 60 fillér. (Folytatjuk.)

— Az amerikai magyarok Kossuth Ünnepe. Lélekemelő, szép ünnepélyt tartottak tegnap a New-Yorkban lakó magyarok. Annak az ötvenéves évfordulóját ünnepelték meg, hogy Kossuth Lajos Angliából menet az amerikai Egyesült Államok partjain kikötött.

— A hercegnő huszonkét teritéke. A schaumgurg-lippei hercegne, a német császár nővére, multkor a bingerbücki vasuti vendéglősnél két teritéket rendeltetett meg távirati uton. Mikor a vonat az állomáson megállt s az utasok a hercegnővel együtt kiszálltak, az étteremben egész sereg pincér forgolódott egy 22 teritékű asztal körül. A vendéglős nagy alázattal jelentette, hogy a 22 teritékű ebéd készen van. A hercegnő elbámult s csak később derült ki, hogy a táviratot felvevő hivatalnok a hibás, a ki a 2 és számot duplán látta. A pincérek a közönség nagy gadumára libasorban vonultak el a fölösleges husz teritékkel.

— A romlott hus áldozatal. Budapestről jelentik, hogy tegnap este a Mexikói ut 28. szám alá hívták a mentőket, mérgezést jelentve. A mentők kivonultak, s ott három embert találtak nagy kínok között, a mérvezés tüneteivel. Szabó Pál napszámos, Kovács Mariska és Kovács Erzsik munkásleányok az illetők. Egy közeli hentestől disznótüdőt vásároltak, amely régi, romlott volt s ettől kaptak kisebb mérgezést. — A mentők ellenszert adtak be és kimosták a mérgeztettek gyomrát. A rendőrség a hentes ellen megindította a vizsgálatot.

— Hoffmann Antal női divat-áruháza a Vöröskereszthez Aradon, Andrássy tér 14., összes divatcikkeiből, melyeket az e cégnél üzleti elvként követett az az eljárás, hogy a beszerzési források megválasztásánál a feltétlen megbízhatóságot keresi, valamint az árak belbecséhez mért leszállított árak egyaránt ajánlanak, ez évben is december 1-től 31-ig, oly izléses csoportosítást rendezett, hogy mindenki, aki a karácsony és az újév alkalmából, az e szakba vágó ajándéktárgyakkal óhajtja a megemlékezést gyakorolni azokkal szemben, a kikhez a szeretet, barátság vagy tisztelet kötelei fűzik, oly bő választékot talál, hogy úgy a legkényesebb igények, mint a praktikus követelmények teljes kielégítést találnak. A cég karácsonyi és újévi divatcikkeinek ajánlatosságáról egyébiránt ékesen beszélnek díszes kirakatai, hol a cikkek pompás színezésben és remek változatos dessinben, az izlés és szoliditás összhangjában, az ár pontos megjelölésével vannak felhalmozva.

— Második hetébe léptünk a karácsonyi szezonnak. Az első hét az üzleteknek meghozta az élénkebb forgalmat, de még többet várunk ezután. Nagy és széleskörű érdeklődés mutatkozik azon remek karácsonyi tárlat iránt, melyet a szabadságtéren Porter Vilmos Nagy Aruháza rendezett. A legelőkelőbb közönség tiszteli meg látogatásával az aruházat, mely kivívja azok osztatlan tetszését is akiknek már volt alkalmuk a nagyvárosok hasonló nagy-aruházait megismerni. Az aradi viszonyokhoz képest, Porter vállalata igazán grandiózus.

— A helybeli és vidéki vevő-közönség becses figyelmébe ajánljuk a szolid ismert Nadler Lajos női- és férfi divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, leszállított árakkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, úgy mint: egy ruha díszszel, már 108 krajcártól, egy tucat zsebkendő 65 krajcártól, egy kötény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék eladás.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő Czigelbrier Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

—x— Festészeti műterem nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 8-án Millye Kálmán akad. festő és B. Újváry Ernő vezetésével. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen arcképeket, egy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönb. megrendelhető minden más tárgy festmény, mint táj, csendélet, szalon és egyházi kép. A kö-

szelő ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. **Tanítványok** a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyat akarnak meglepetésszerű készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7-ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

Arad a mult hóban.

— A polgármester jelentése. —

Arad, december 9

Institutoris Kálmán h. polgármesternek a város közgyűléséhez beterjesztett havi jelentését folytatónak itt közöljük:

(Ipar-ügyek, szegények.)

A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 16 iparos, 10 kereskedő, iparát áthelyezte 4 iparos, 3 kereskedő, megszüntette 5 iparos, 3 kereskedő. A tanonclajstromba bejegyeztetett 12 iparos, 10 kereskedő tanonc. A viszony megszünt 1 iparos, 2 kereskedőnél. Iparkihágási ügy tárgyalott 1, büntetett 1 iparos. Munkakönyvet kapott 8 segéd, azzal jelentkezett 89, ideiglenes igazolványt kapott 3, azzal jelentkezett 12.

(Szegény-ügy.)

A városi szegény ápolóban elhelyezve volt 101 egyén, kibocsátott 2, meghalt 2. November hóban felvétel 5, maradt e hó végén 102. Élelmezésükre 3080 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 663, november hóban felvétel 52, a segély megszünt 1-nél, meghalt 1-nél, maradt e hó végén 713. A város közönsége által tartott árva és lelemc gyermekek száma volt 17. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt október hó végén 113, novemberben bejelentett 1, anyjának visszaadott 2, elhalt 1, maradt e hó végén 111. Tűz 8 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem éltett.

(Községi bíróság.)

A községi bíróságnál elintézetlen ügy október hó végén nem maradt, novemberben befolyt 1361, összesen elintézés alatt állott 1361, ebből elintéztetett 1361. Végrehajtás foganatosított 166, árverés tartott 2. A katonauigyek szabályszerűen vezették. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 824 közös hadseregbeli és 56 tartalékos. Utóállítattott 2 idegen illetőségű hadköteles. Onként besoroztattott 2. A póttartalékba áthelyeztetett 4. A város terhére vendéglőkben elszállásoltattott 2 tábornok, 11 törzstiszt és 24 főtiszt.

(Adó, és pénztárak.)

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 179.533kor 35 f. leiratott 8602 kor. 78 fill. összesen 188136kor. 13 fill. hadmentességi díj 606 kor. 53 fill., jog- és bélyeg illeték 5278 kor. 03 fill., községi adó 81153 kor., 37 fill., leiratott 3762 kor., 72 fill., összesen 84916 kor. 09 fill., utadó 7779 kor., 74 fill., leiratott 740 kor. 48 fill., összesen 8250 kor. 17 fill., átírási díj 2456 kor. 14 fill. iparkamarai díj 115 kor. 45 fill., idegen közadó 1936 kor. 52 fill., leiratott 9855kor. 56 fill. összesen 11792 kor. 08 fill., szárazérszabályozási költség 1367 kor. 66 fill., csatornázási költség 21899 kor. 45 fill.

Az árvapénztár forgalma volt bevételben a mult havi maradvánnyal együtt 528875 kor. 49 fill., kiadása 17709kor. 96 fill., maradvány 511165 kor. 53fill. A házi pénztár bevétele volt 225909 kor. 88 fill., kiadása volt 176148 kor. 90 fill., maradvány 49760 kor. 98 fill. Az utépítési alap bevétele volt 9382 kor. 02 fill., kiadása volt 1658 kor. 98 fill., maradvány 7723 kor. 09 fill. A különféle alapok bevétele volt 812356 kor. 31 fill., kiadása volt 68612 korona 28 fillér, maradványa 743744 korona 03 fillér. Követetvám befolyt 7178 kor. 62 fill. Helypénz befolyt 9506 kor. 50 fill., összesen 16685 kor. 12 fill. Kiadás volt 2518

kor. 35 fill., maradt tiszta jövedelem 14166 kor. 77 fill.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 68 drb. folyadék mérték, 677 drb. hordó, 72 drb. száraz tárgy mérő, 3 drb. mérleg. Hitelesítési díj befolyt 367 korona.

Az állategészségügy kielégítő volt. A sertésvész megszűnt. Eszleltetett egy lovon a takonykór és bőrféreg. A lo kiirtattott. Lépfeneben elhullatott 1 tehén, sertésorbáncban elhullott 6 sertés.

Arad, 1901. dec. 6.

Institutoris Kálmán,
h. polgármester.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi december hó 11. napján d. u. 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

35. Dr. Steinhard Mór törvényhatósági bizottsági tag indítványa a város hatósági szervezetéről alkotott szabályrendeletben a polgármester helyettesére vonatkozó szakasz módosítása iránt. 36. A h. polgármester jelentése napidíjas alkalmaztatása iránt. 37. A csálai és barackai állami szőlőtelepek igazgatóságának átirata a csálai erdőn keresztül vezető o-bodrogi utnak a Holt-Marosig való meghosszabbítása iránt és Gruber Gyula és társainak ugyane tárgyban benyújtott kérvénye. 38. Dr. Csák Cirjék minorita rendfőnök kérvénye a templom-utca és Andrássy-tér szabályozási vonalának megállapítása iránt. 39. Az Aradvidéki iparegyesületnek beadványa az egyesület megalkulásának bejelentése és működésének pártolása tárgyában. Arad, 1901. évi december hó 9-én. — *Institutoris Kálmán, s. k. főjegyző.*

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita épületben lévő helyiségeből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

férfi divat, diszmű, gyermekjáték, utazási-felszerelések és pipere-árúimat jutányosan árúsítom el.

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz. 1685

Arad, Andrássy-tér 13. szám.

NAPIREND.

December 10. Kedd. Róm. kath. naptár: Melkiadesz. — Protestáns naptár: Melkiadesz. — Görög-keleti naptár (november 27.): Per. Jakab. — A nap két 7 óra 22 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor. — A hold két 6 óra 29 perckor, nyugszik 3 óra 39 perckor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 óraker 757.3 milliméter, délután 2 óraker 756.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker C° + 3.0, délután 2 óraker C° + 6.5 — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker DK. 4, délután 2 óraker D. 4. — Felhőzet reggel 7 óraker borult, délután 2 óraker borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Szeles, enyhe, sok helyütt csapadék.

Szabadságsarok emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett ülés-terem.

December 10. A Kölcsey egyesület fölvilágos-estélya délután 5 óraker (Felső kereskedelmi iskola.)

December 11. Városi közgyűlés délután 4 óraker. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület táncal egybekötött társasvacsorája (Millennium külön terme.)

December 15. Az Oratorium-egylet és a Filharmonikusok hangversenye (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei

községi és körjegyzők egyletének választmányi ülése délelőtt 9 óraker, évi közgyűlése délelőtt 11 óraker (Megyeháza.)

December 21. A makói uri-kaszinó kalikó-bálja.

December 26. Tombola-estély Uj-Aradon. (Martini-venő déglő.)

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalozgók betegsegélyző- és temetkezési-egyletnek táncestélya (Kass-venő déglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének álarcos-bálja (Fehér Kereszt.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 3.56	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.53
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 8.58
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborszluról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsznig délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.30	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Temesvár felé:		Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Szeged felé:		Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat d. u. 4.09	Személyvonat reggel 9.39	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Borossebesről szv. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56		

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

Budapesti árú- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, december 9.

Délitőzsdé. Buzakinlát mérsékelt, a vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba, változatlanul tartott áron. Egyéb gabonának nyugodtak. Időjárás nedves.

Zárul 12 óraker:

Buza 1902. Áprillisa	8.71—8.72
Rozs 1902. Áprillisa	7.36—7.37
Zab 1902. Áprillisa	7.56—7.57
Tengeri 1902. májusra	5.58—5.59
Repce 1902. augusztusra	11.70—11.90

Zárul 5 óraker:

Buza 1902. Áprillisa	8.70—8.71
Rozs 1902. Áprillisa	7.35—7.36
Zab 1902. Áprillisa	7.52—7.53
Tengeri 1902. májusra	5.57—5.58
Repce 1902. augusztusra	11.75—11.95

Zárul 5 óraker:

Osztrák hitelrészvény	653.25
Magyar hitelrészvény	665.50
Leszámlolóbank részvény	422.—
Rima-Murányi vasmű részvény	476.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	656.50
Közúti vasút	592.—
Városi villamos vasut részvény	293.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, december 9.

Magyar aranyjáradék 4o/o	118.50
Magyar koronajáradék 4o/o	94.—
Magyar arany 41/2o/o	121.90
Magyar ezüst 41/2o/o	100.70
Magyar keleti vasut	118.76
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyaroménysorajegy kölcsön	175.—
Ísszaszabályozási és szegedi kölcsön	146.50
Osztrák papírjáradék	98.75
Osztrák járadék ezüst	98.75
Osztrák járadék arany	118.90
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorajegyek	140.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1605.—
Magyar hitelbank részvény	666.—
Osztrák hitelbank részvény	654.—
Osztrák-magyar államvasut	657.—
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.15
London	239.35
Paris	95.20

Szeszüzlet.

— December 9. —

Mai jegyzéseink: Készártó nagyban nyers szesz 112 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter vö. beleértve 10 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék: 12-80—13— korona mmázsánsként

REGENY-CsARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: Theuriet André.

(67)

(Polytatás.)

XVIII.

Csöndes éj van. A műteremben, melyet csak a fenyőtobozok lángja világított meg, Etienne gépiesen, nyugtat nem lelve járkál föl-alá, Pressignybe való visszatérése után két nappal. Néha megállt, homlokát az ablaküveg-re nyomta, s melán szemlélte a noveberi hold hideg fényében szendergő tájat. Hevesen fu a szél Minique háza körül; dühösen támadt az ablaknak, az ajtóknak, megcsikorgatja a szélkakast, s megrázza a rosszul letett ablakablakát. Időközönként nagyon jól ki lehet venni az Egronne csobogását, melynek hullámain a szél maga előtt úzi. A hidra lombjavesztett nyárfák szürke árnyékait veti a holdfény. Az égboltozatot szakadozott fehér felhők borítják, oly gyorsan vonultak egymás után, hogy úgy látszik, mintha a hold futna közöttük. Mikor a felhők mögé rejtőző hold kibukkan, az elszen-derült táj egyszerre fölébredni látszik. A rét, a vizek, melyek fölött átlátszó köd uszik, fölcsillámlanak; a bagoly huhogása, a pórok éneke elhangzik az éjben. S azután, mikor a hold ismét a felhők közé temetkezik, ismét minden elcsendesül.

Etienne gyermekes türelmetlenséggel, möhön szemléli a világosság, sötétség, zaj e váltakozását. Sőt azt szeretné, ha a távozó zaj még lármásabb lenne, ha a szél szaggatott moraja soha se csendesülne le, annyira fél egymagában lenni az éj néma csendjében.

Szemei előtt káprázat vonul el, látja a fekete ruhás bírákat, az ügyészt, a mint replikájának súlyával a bankárt tönkrezuzza, a morgó, s Mangars iránt ellenszenvvel viselkedő tömeget a terem háttérében. Azután látja holtan, a koporsóba kiterítve, a mint gyorsan, lopva temetik el szürkületkor, mint valami kivégzettet. A bűnhődés rettenetes, a bukás borzasztóbb volt, hogysen az ember gondolta volna valaha. — A Mangars-bankház megbukott, s a ház bonyolult ügyei, üzletei, tárgyai liquidálásával Célestint bízták meg. Etienne teljes hatalommal rubázta föl távozásakor, s megbizta, hogy az utolsó butodarabig mindent eladjon Mangars áldozatainak karpótlására. A bankár halála feltartóztatta az igazság szolgáltatás menetét s megkímélte a Mangars-nevet az elítélés szégyenétől; de ha a bírák nem is mondhatták ki fölötté itléstüket, a közvélemény kénytelen ítélettel sújtja a bankárt. Az ügy nagy port vert fel s az újságok tele voltak vele. Mikor Etienne Pressignybe visszatért, már tudták, hogy ő a bankár fia, s mily véget ért atyja.

Martial Brossard tartózkodóbb volt, többet adott irányában a ceremóniára; Duvigneau jegyző megvetést kifejező méltósággal üdvözölte; maga Minique is, képmutató előzékeny-séggel — s nevetséges szánalommal beszélt-vele.

Etienne nem ringathatta magát képzelődésekben: viszonyát mindenki tudta, s nevének hordása iszonyu teher volt rá nézve, oly teher, hogy a fiatal ember már most visszarettent azon gondolatától, hogy ezt egy nővel megoszssa. Terézre csak a lemondás keserű érzetével gondolt. Simon Mangars a sirba vitte fia szép jóvőjéről alkotott terveit. Etienne a láthatárra boruló fehér ködön keresztül a Murets-domb körrajzait szemléli, s azon tájat keresi, merre La-Joubardiére házfődelei emelkednek. Teréz ott van; s talán arra gondol, hogy a festő visszatér a courtili mezőn októberben megkezdett beszélgetését folytatni.

Etienne meg volt győződve, hogy azon este ajánlata elfogadtatott volna, s Teréz igent mond, ha Tiffeneau érkezése még nem zavar-

ja őket. De most, ha Teréz megtudná a történeteket, ugyanaz volna-e felelete? Nem szeretné Terézzel tudatni, hogy mi történt, s nem akarja olyan féligéret teljesítését követelni, melyet akkor tett, mikor a Mangars-név még nem volt nyilvánosan megbecsztelenítve. Visszariadt attól, hogy Teréz elhatározására bizonyos kényszerrel gyakoroljon, s szánalmában adja neki a leány, mit egyedül szerelmétől várt. — Nem, mondá hirtelen eltávozva az ablaktól, már nem lehetek férje annak a bájos leánynak; el kell felednem hogy azon életről álmództam, melyet együtt tölténék el a vidék valamely zugában, úgy el kell felednem ezt, mint a hogy a vonaton utazó eifelejtí a szemei előtt elrepülő vidéket.

Elég volt az ábrándozás! . . . A gyakorlati élet rideg terére kell lépni; küzdeni kell a mindennapi kenyerért, becsülettel meg kell felelni az eivállalt feladatnak. A Schwartz által megrendelt kép még meg sincs kezdve, s Etienne jellemével nem fért meg, hogy olyan pénzen éljen, melyért meg nem szolgált. Igaz, hogy az ősszel sokat tanulmányozott, sok érdekes mozzanatot örökített meg magának; de tárgyával még nem volt tisztában, homályos sejtelem gyanánt forog agyában. Ideje már, hogy festményének elkészítéséhez lásson. Rajta, legyünk bátrak, s birkózzunk meg vele. Etienne meggyújtá lámpáját, egy nagy rajzpapírt keresett elő, s a fehér lap előtt gondolatokba mélyedt.

Kivül a zaj lecsendesült, az *angelust* elharangozták, az omnibus épen most ment el, s Pressigny nyugalomra tért. Megrezegteté az ablakokat, megnyögte az ajtókat, végig zugott a folyosókon, mintha elvesztett szerencséről, soha vissza nem térő elrepült örömeokről, örökre eltemetett szerelméről beszélt volna . . . A szokatlan dana behatása alatt Etienne möhön kezd dolgozni. A fehér papírra kezdetben zavaros, később mindjobban kiváló vonalak rajzolódnak le.

A fiatal ember ötször hatszor is töröl rajzából, meg újra kezdi. Az órák egymásután mulnak, s a fiatal ember még folyton a papír fölé van hajolva, nem figyelve többé a szél zugására, a szélkakas csikorgására. A kandalóban a tűz kialudt, s a lámpában fogy az olaj. Etienne végre elveti irónját, lázas agygyal fölkel. Bevégezte festményének vázlatát: *A falusi temetést.*

(Polytatása következik.)

Városi színház.

Bérletszünet.

Páratlan.

Kedden, 1901. évi december hó 10 én:

A falurossza.

A budapesti nemzeti színház által az 1874. évre kifizűtt pályázaton 100 darab arany pályadíjjal koszorúzott eredeti népszimű 3 felvonásban. Írta: Tóth Ede. Zenéjét szerző: Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Feledi Gáspár	Bács Károly.	Csapóné . . .	Kalocsa R.
Lajos, fia . . .	Palágyi L.	Csendbiztos .	Réti István.
Boriska . . .	Komlósy I.	Gonosz Pista	Polgár S.
Bátki Tercsi .	Menszáros M.	Gonoszné . . .	Tolnainé.
Göndör Sándor	Arkossy V.	Czene, primás	Giréth K.
Pinum Rózi	Mányai A.	Adus	Gonda L.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Telefon 373. szám.

Házhoz szállít

100 kilogr.) I. o. fűtőköszenet 3 kor. — fil.
I. o. fűtőkoksztot 4 kor. 40 fil.
I. o. faszenet . . . 4 kor. 40 fil.
Vágott fát . . . . 1 kor. 80 fil.

Árban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

cs. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-áruk.

Telefon-szám: 219.

437

Alkalom
könyv és papírneműek
olcsó bevásárlására.

A nagyérd. közönség szives tudomására hozom, hogy egy alkalmi vétel folytán

irodalmi könyvek,

dizsművek,

ifjúsági iratok,

képes és mesés könyvek,

zeneművek.

Író- és rajzpapírok,

levélpapírok,

családi esetták,

író- és rajzszerkek,

üzleti könyvek,

borítékok és

nyomtatványok

a lehető legjutányosabb áron

lesznek árúsitva.

Tisztelettel:

RÉVÉSZ NÁNDOR

könyv- és papírkereskedése.

Telefon-szám: 265.

Szabadságtér 20.

Alkalom
könyv és papírneműek
olcsó bevásárlására.

4 fnt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 fnt 45 egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabbkarlsbadi porcellánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 peccseny-tál, 1 főzelektál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 drb.

3 fnt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 czukortartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavéternék és a pénz visszaküldeték. Ladaért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasuti állomás megjelölésével eszközöltetnek.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Bellák Mór

1872 úri divat különlegességi raktár

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyűk

Harisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

eszközöltetnek.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

A Rozsnyay-féle

Vasas china-bor

a legkiválóbb szer, vérszegénység, sáppadtság, és az ezekből származó bajok ellen. Vasat és chinát nagy mennyiségben tartalmaz, és ezért az ő szerepét ilyenkor a legjobban hatásközték között a legjobb hatású.

Kellemes ízénél fogva igen könnyen bevehető. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A ROZSNYAY-féle

Pepsin-bor

a legkellemesebb és legjobb szer étvágytalanság, gyomorgyengeség, rossz emésztés ellen. Hatása igen nagy. Az étvágyat rendkívül fokozza, és az emésztést kiváló módon elősegíti. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A téli idő beálltával ajánlom kitűnő minőségű

chinai teámat

kis doboz 75 fillér, nagy doboz 1 kor. 50 fillér.

Jamaica-Rum

rendkívül finom, zamatos minőség. Kiválóan kiadó. 1/2 literes üveg 2 kor. 50 fillér, nagy üveg 4 korona.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Alkalmi eladás!

A raktáron levő összes cikkek, ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztyűk, nyakkendők, lábravalók, tricok, esernyők, napernyők, fűzők, zsebkendők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés áruk, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárczák, díszműtárgyak, játékszerek, gyermek kocsik, mindenféle czipők és még sok e szakmához tartozó cikkek.

igazán meglepő olcsó árban

lesznek kiárúsítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Az üzlet esetleg egészben is átadandó.

Télikabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy választékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárúsítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrassy-tér 9. sz.

1476

Az üzleti berendezés és bútortartás szintén eladó.

Utazóbundák.

Öltönyök.

Reliőrök.

Városi bunda.

Ilavelok.

Telefon szám 46.

Salgótarjáni kőszén 3 kor. 20 fill.
Rostált darabos bükkfa-szén 4 „ 40 „
Aprított tüzifa . . . 2 „ — „

métermázsánsként házhoz szállítva.

A-LTMANN EDE

üzemkereskedőnél,
Wesselényi-utca 48.

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kenyszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-
ből kiköltözni, mely arra készlet, hogy raktárunkat kisebbsítsük,
miért is elhatároztuk, hogy áruinkat az eddig is olcsó árán ezentul

még olcsóbban

árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhaszifir, batiszt
divat szövetek,

barchetek, selyem-kendők, zsebkendők, ágyceritők, szőnyegek,
csipke- és szövet-függönyök, paplanok, szálmazsák, női-, férfi
és gyermek ingek, trikó alsó-ing és nadrág, gallér készelő, kor-
zetták, aiso szoknyák, lábravalók, gyermekruhák, kötők, kala-
poh, sapkák, keztyük, harisnyák (fegyhazi munka), nyakcsokrok,
nap- és esőernyők, pénzes erszények, szivar-tárcsák, tollkések,

gyermek kocsik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és
ruhakefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, óvek, szijjak,
illatszer, szappan, dísz-virág, fátolok, selyem, szallag, csip-
kék, kötő- és himző-pamut, cérna- és gép selyem, minden-
féle bélék-árak és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, me-
lyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy
választék.

Becses látogatásért esd 1445

Kilényi C. és Társa

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. A „KÉK GÖLYÖ”-hoz.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki hölgyközönség nagy-
becsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hír-
névnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrassy-tér 22. sz. alatt

átvettük és azt LUX JOZEFA utóda cég
alatt tovább vezetni fogjuk.

Támaszkodva számos éven át e téren szerzett tapasza-
latainkra, valamint az eddig irányunkban tanusított jóindulatu
pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű tá-
mogatására számíthatunk.

Készítünk és raktáron tartunk mindennemű párisi és bécsi
modellek szerint készült **női kalapokat.**

Elvállalunk **tollfestéseket, kalapfestéseket,
formálásokat, átalakításokat** valamint mindennemű
javításokat.

Gyászkalapok

legjutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra
is kéri 1878

Tisztelettel

KOCH RÓZA és TÁRSA.

KARÁCSONYRA!

Művelt emberek közt nincs elméletesebb és elegánsabb meglepetés, mint egy művészi
kivitelű, dívtan levélpapírral és Billellettel megtöltött **díszdoboz**, melyből ez idényre bámu-
lra méltó szép példányok megjelentek. 2 koronától 15 koronáig és üzletben megtekinthetők.
Ezenkívül ajánlok

Karácsonyra

festékszerekre, festő
mintákat, rajzeszközöket,
emlékkönyveket, leve-
lező-lap albumokat, fény-
képező gépeket, kara-
csónya dísz, stb. stb.

Bloch H.

PAPIRKERESKEDESE, KÖNYVNYOMDÁJA,
FÉNYKÉPÉSZETI CZIRKEK RAKTÁRA.
ARAD.

Köztudomásu,

hogy nálam készítenek a
legelegánsabb névjegyek
meghívók, köszönő és kö-
szöntő levelek és min-
den egyéb kisebb vagy
nagyobb nyomtatványok.

Igen ajánlatos, hogy a vásárlási és a nyomtatványok rendelését minél előbb eszközöljék,
mert eleinte a választék teljesebb és a kiszolgálás tökéletesebb. 1105

Mérsékelt árak. — Az üzlet egész napon át nyitva.

Városi és megyei telefon 128. sz.

Videki rendelések a leggondosabban teljesíttetnek. Levelezés magyarul, németül és románul.

Alkalmi bevásárlási forrás!

Alkalmi bevásárlási forrás

a téli idényre

férfi-, fiu- és gyermekruháknek

csakis

Moskovitz Izidor

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárában

Aradon, Andrassy-tér 8. sz.

(A minorita-templommal szemben.)

És pedig: **férfi-, fiu- és gyermeköltönyök, városi
és utazó bundák, havelokok és mentchikoff-
téli kabátok és hálópongyolák stb. szolid árakon
kaphatók.** — A n. é. közönség szives pártfogását és jó-
indulatát kérve, maradok teljes tisztelettel

MOSKOVITZ IZIDOR,

ARADON,

Andrassy-tér 8. szám. (A minorita-templommal szemben.)

Alkalmi bevásárlási forrás!

4462—1901. sz.

Hirdetmény.

A Csanádmegyebeli apátfalvai m. kir. erdőgondnokság ke-
zelése alá tartozó erdők legnagyobbbrészt $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{8}$ holdas rész-
letekre (kertekre) osztván fel, azok fakészleteinek eladása
czéljából az

1901. évi december hó 16-tól

kezdődőleg a faanyagok teljes eladásáig nyilvános árverések
fognak tartatni; még pedig minden héten:

1. Hétfőn és kedden: a Szecső, Kurucz és Tárnok fa-
anyagaira,

2. Szerdán és csütörtökön: a Beka faanyagaira,

3. Pénteken és szombaton: a Töviskes, Sztremtore és
Hadamáre faanyagaira.

Az árverések szóbeliek s mindenkor a helyszínén d. e. 9
órától kezdődőleg fognak megtartatni.

Mindazok, kik az árverésen részt venni szándékoznak, kö-
telesek a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzül letenni.

Írásbeli ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe nem
vétetnek.

Az egyes részletekben (kertekben) becsült famennyiség,
valamint azok becsértékei és a szerződési, illetve árverési fel-
tétel az apátfalvai m. kir. erdőgondnokságnál s a lippai m.
kir. főerdőhivatalnál bármikor megtekinthetők.

A keresztény ünnepekre való tekintettel, f. évi december
hó 24., 25. és 26-án, továbbá a jövő 1902. évi január 1., 6.,
7., 8., 9., 14., február 15-én nem fognak árverések tartatni.

A m. kir. főerdőhivatal.

Lippán, 1901. évi december hóban.

A m. kir. főerdőmester:

Barlay, s. k.

1730

Utánnymat nem díjaztatik.

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetési vállalatomra,
 ahol igen előnyös árak mellett felszerezlek teljes vízvezetési berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsü pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

NAGY ADOLF,
 csatornázási és vízvezetési vállalkozó.

1618

17160—1901.

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy a pestis Nápolyban megszűnt s hogy Nápoly közegészségi viszonyai különben is kedvezők a n. m. kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter ur a n. m. pénz- és földművelésügyi m. kir. miniszter urakkal továbbá belügyminiszter ur ó nagyméltóságával egyetértően 119302—1901. szá-

mu magas körrendeletével hatályon kívül helyezte a nápolyból és kikötőjéből származó némely áru s tárgy friss és nyers állati termények, használt ruhaneműek, rongyok, bőrök, belek stb. behozatalának és átvitelének tilalmazása ügyében folyó évi október hó 3-án 66075 sz. a. kiadott rendeletét.

Arad, 1901. november hó 27-én.

Sarlott,
 főkapitány.

Légszeszgyár

Telephon sz. 25. Arad, Hajó-utca 3. Telephon sz. 25.

A

legolcsóbb, legszebb és legfényesebb világítás bizonyára a légszesz.

Auer-égő, közönséges, óránkénti fogyasztás 110 liter, fénye 60 gyertya, óránkénti költsége 3 1/2 fillér.
 Auer- és Greyson-égő hatályos, óránkénti fogyasztás 220 liter, fénye 220 gyertya, óránkénti költsége 7 " "
 Fűtés, főzés és erőátvitel céljaira a légszesz ára kőbméterenként csak 17 " "

A megkívántató készülékeket a légszeszgyár szállítja.

Gázberendezések.

Teljes gázberendezéseket a légszeszgyár a lehető legolcsóbb áron készít; előleges költségeloirányzatok nem kötelezők.

Fagy ellen való intézkedések. Kérelem a gázfogyasztókhoz.

A fagyás veszélyének kitett gázórák birtokosai és bérlői kéretnek, hogy magukat denaturált szeszszel ellátni sziveskedjenek; egyszerű értesítésre a gázgyár közgei oda sietnek s a gázórának szeszszel való megtöltésével a világítás váratlan megszakításának esélyeit elhárítják.

A pirszénnek házi fűtésre való használata.

A legkönnyebb, a legtisztább s leghatályosabb fűtőanyag; kétségkívül a gáz-pirszén; használata Aradon általánosan el van terjedve.

A gyárban átadva	100 kgr. ára	4 kor.	40 fillér.
"	500 " " 100 kgr.-ként	4 kor. — fill.	20 " — "
Házhoz szállítva	500 " " " "	4 " 28 "	21 " 40 "
"	1000 " " " "	4 " 14 "	41 " 40 "

A légszeszgyár az oly kályhákat, melyek ezelőtt más anyaggal való fűtésre szolgáltak, a saját csekély költségeinek megtérítése fejében átalakítja, tűzálló anyaggal kibéleli.

Az igazgatóság.

1558

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szepit, májfoltot, bíbraszot, bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot.

Használata által kisimítja az arczon a ránczokat s lőju arczszint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek moskapó szépséget, fehérlősséget és rózsaszínben tűndőlköző varázos színi kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszínben és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ utcánál.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyérték és színtelen készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti szepit, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdöbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a méltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegyészeti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr.; puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem tölthetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kiseb hirdetések előre fizetendők. Br-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bá-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Mihályovits Gyula

bádogos mester,
elvállal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.

Üzlet: Templom-utca 4. 1641
Műhely: Batthyányi utca 21.

Ügynök kizárása

mellett veszek egy a belváros területén
lévő házat 14-15'00 koronáért. Bővebb
értesítést ad a kiadóhivatal. 1724

Butort,

egy szobára valót, keresek bérbe,
havi bérfizetés ellenében. Czim a
kiadóhivatalban.

Megyei és városi telefon 433.

Karácsonyi és újévi ajándékok

szolid és remek

Ékszerárgyak, ezüst éteszközök és
ezüst díszárgyak

feltűnő olcsó árban kapható

WEINBERGER FERENCZ

ékszerüzletében 1644

Arad, Andrassy-tér, Központi szálloda-épület.

Tört aranyat és ezüstit a legmagasabb ár-
ban veszek vagy új tárgyakra becserélek.

Nagy karácsonyi kiállítás!

Wild Ferencz

szukrásznál

Boros Béni-tér 15. szám (Dongl-ház).

Telefon 408.

Óriási választékban és feltűnő olcsón kap-
hatók karácsonyi csukorkák, karácsonyfa-
díszek, mandula sütemények, stb. Továbbá
naponta friss teasütemények.

A legújabb torták 1 koronától feljebb.

Kész karácsonyfa feldíszítése szépen és
igen olcsón elvállaltatik. 1696

Legjobb minőségű Singer-varrógépek

5 évi jótállás és nagyon jutányos
áron kapható

KALMÁR JÓZSEF

műszerész

Aradon, Salacz-utca 2. sz.

Nagy javító-műhely.

Villanycsengő bevezetéseket és javi-
tásokat olcsó áron eszközöl. 1534

REINER EDE

órás, 1670

Salacz-utca 3. sz.

Intelligens családnál,

közel a Szabatságtérhez, egy külön bejá-
ratu szép nagy szoba, 1 vagy két ur ré-
szére kiadó. Esetleg teljes ellátás. Bővebb-
bet a kiadóhivatalban. 1720

Házi kisasszony,

kulcsárnő,

vagy éteesebb nőhöz

házvezetőnőnek

ajánlkozik

Dragán Julia Temesvár, Erzsébet vá-
ros király-tér 3. 1721

TELEFON 164.

Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító műintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdiszesebb különlegessé-
gek, piperek, uj kelengyek, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
herneműk és egyebek jutányos Ára-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kivánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

Karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)
kaphatók. 1712

Párisi Bazáromban karácsonyig

a maradékokat csomósázmra

bámulatos olcsón árusítom.

ugymint: fehér himzéseket blouzoknak va-
lók, bortnikat, aplikatiókat, csipkéket és
szalagokat. Himzett divánpárnáknak valók,
és többféle karácsonyi ajándékoknak való
ozikkeket.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget
ezekről a kirakatomban meggyőződést
szerezni.

Mély tisztelettel

WERSCHITZ K.

1551

Salacz-utca 1.

Telefon 438.

1000 és 1000

különböző ékszerárgyak és órák érkeztek
a karácsonyi és újévi ünnepekre

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerészhez

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Alkalmi bevasárlás folytán a legolcsóbb
eladás. — Arany, ezüst tárgyak és zálog-
jegyek a legmagasabb árban megvétetnek.

Egy tanuló felvétetik.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanycsengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 568

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építető uraknak ajánlom
kiváló anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztézetek
és ügyvédeknek ajánlkozom irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Lázár Gyula

fűszer, csomoge, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és ás-
ványvizek főraktára

Aradon, Andrassy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó áruk a
legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalék
pénztári jutalék.

Karácsonyfadísz-csukorkák dus vá-
lasztékban! 1718

Telefon 344.

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári árakon

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 1445

tüzi fecskendők
és kutak.

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

Andrassy-tér 17.

ujjonnan átalakított nagy butortermet, hol legnagyobb választékban található izléses és
stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

1685

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.